

NÁRODNÍ CENTRUM
PRŮMYSLU 4.0

Barometr českého průmyslu

Národní centrum Průmyslu 4.0
Český institut informatiky, robotiky a kybernetiky

Úvodní slovo

Vážení čtenáři,

právě držíte v ruce první ročník Barometru českého průmyslu 2021/Q1, který mapuje situaci a náladu českého průmyslu na přelomu let 2020 a 2021. Barometr pro vás připravilo Národní centrum Průmyslu 4.0

Vzhledem k turbulencím a změnám, kterým aktuálně český průmysl musí čelit, se Národní centrum Průmyslu 4.0 rozhodlo monitorovat očekávaný vývoj jeho základních parametrů (tržby, zisk, zakázky, kapacity, investice) na kvartální bázi. Každé čtvrtletí vám tedy prostřednictvím nového vydání Barometru českého průmyslu přineseme aktuální data, predikce a názory o vývoji segmentu výrobních firem.

Nezapomene však ani na odbornější a detailnější výzkumy, a tak se dvakrát do roka budete moci těšit na komplexnější dokument s názvem Analýza českého průmyslu, který jednak shrne vývojové trendy z Barometrů a dále se bude ve větším detailu věnovat vybranému tématu – např. zaměstnanost a dostupnost kvalitní pracovní síly, digitalizace, datová integrace, energetická udržitelnost, kyberbezpečnost a další.

Barometr českého průmyslu je zpracován na základě údajů získaných z 352 uskutečněných osobních a telefonických interview, která byla realizována s klíčovými představiteli vybraných společností českého průmyslu v listopadu roku 2020. Kritériem výběru analyzovaných segmentů byl jejich podíl na českém hrubém národním produktu a exportu a zapojení do nových technologických trendů (tj. segment strojírenského, leteckého a automobilového průmyslu, těžký průmysl a hutnictví, lehký a elektrotechnický průmysl, chemický, textilní a dřevozpracující průmysl, zpracování plastů). Pro účely této analýzy budeme v dalším textu používat zkráceně „český průmysl“.

Data týkající se vývoje českého průmyslu jsou dokreslena názory významných osobností z politické i akademické sféry a průmyslu a také samotných ředitelů firem, kteří se do výzkumu aktivně zapojili.

Poděkovat bychom chtěli všem představitelům průmyslových firem, kteří nám věnovali svůj čas a poskytli potřebné informace pro zpracování této analýzy, dále všem zástupcům vlády, představitelům klíčových svazů a komor a osobnostem z akademického prostředí. Zkrátka všem, kteří nám v rámci výzkumu odpověděli na naše otázky a poskytli cenná vyjádření k této problematice.

Alena Burešová

Senior Manager for Industry Research and Development
Národní centrum Průmyslu 4.0

Úvodní slovo předsedy vlády k Barometru českého průmyslu 2021/Q1

Vážené dámy, vážení pánové,

jsem rád, že mám příležitost vás opět oslovit ohledně současného i očekávaného vývoje průmyslu.

Náš průmysl stejně jako celá ekonomika letos prochází těžkou zkouškou v důsledku dopadů pandemie Covid-19. Po dubnovém propadu výroby o třetinu (o 35,1 %) oproti dubnu 2019 se však po poměrně rychlém oživení průmysl postupně vrací k loňským úrovním a v září byl již jen o 1,5 % pod úrovní září 2019. Je dobrou zprávou, že hodnota nových zakázek byla v září o 4,8 % vyšší než před rokem a že zpracovatelský průmysl se již prakticky na loňskou úroveň vrátil. Jsem přesvědčen, že ve 4. Q se celková průmyslová výroba i přes problémy druhé vlny koronaviru velmi přiblíží produkci 4. Q roku 2019 a díky své solidní konkurenceschopnosti dále poroste i v příštím roce.

Jestliže byl v první vlně nejvíce postižený automobilový průmysl, který se podobně jako jinde v Evropě prakticky zastavil, v současné druhé vlně se negativní dopady koncentrovaly v oblasti služeb. Vzhledem ke zkušenostem z první vlny se na podzim podařilo dopady na průmysl minimalizovat. Tomu odpovídá i nálada v průmyslu, kdy se důvěra podnikatelů od jara zvýšila a přiblížila se loňským hodnotám. Nepochybně k tomu přispívá i úsilí vlády o podporu podnikatelů a jejich zaměstnanců zasažených epidemií Covid-19 a nemalé prostředky, které na jejich pomoc vynakládá.

Jaký vývoj průmyslu očekáváme v příštím roce, je otázka zatížená řadou nejistot. Musíme počítat s rizikem, že pandemie koronaviru bude ještě v roce 2021 komplikovat fungování světové i naší ekonomiky a společnosti. Vzhledem k naší exportní orientaci je pak důležité, jak dopadne vyjednávání EU o ekonomických vztazích s Velkou Británií. Novou příležitostí pro restart vztahů EU s USA je změna v prezidentské funkci v USA, od které očekáváme zmírnění protekcionistických projevů a snahu o dosažení dohody s EU o transatlantické ekonomické spolupráci.

Věřím, že páteční odvětví našeho zpracovatelského průmyslu – automotive, které prochází určitým cyklickým vývojem a je silně proexportně orientované, udrží svou pozici lídra a tahouna dalších subdodavatelských výrobců. Rychlé oživení výroby automobilů po jarním propadu, kdy už v září byla jeho úroveň o 5 % nad loňskou úroveň, tomu nasvědčuje. Nicméně je jasné, že se tento obor bude muset vyrovnat s novými podmínkami, zejména přísnějšími požadavky na emisní normy a hledáním alternativního pohonu. To si vyžádá

enormní investice do vývoje technologií, strojů a zařízení či do infrastruktury. Je to však zároveň výzva pro růst inovativních oborů a chytrých technologií.

Vláda jde těmto změnám naproti, v Hospodářské strategii naznačuje strukturální změny v průmyslu a dalších odvětvích a změnou zákona o investičních pobídkách jasně deklaruje podporu nikoli montovnám jako v minulosti, ale výjimečným inovativním projektům s vysokou přidanou hodnotou. Posilujeme podporu státu výzkumu, vývoji a inovacím.

Současně podporujeme rozvoj obnovitelných zdrojů. Připravovanou dostavbou jaderných bloků v Dukovanech zvýšíme podíl bezemisní výroby elektřiny, a tím vytvoříme předpoklady pro přechod k nízkoemisní ekonomice a k posílení energetické bezpečnosti země.

Jsem přesvědčen, že podniky v průmyslu, ale i v dopravě, službách a dalších odvětvích vnímají změny, které přináší nejen současná koronavirová epidemie, jako příležitost pro své budoucí plány. Jde zejména o změny v organizaci práce i pracovně-právních vztazích, v kooperačních vztazích, o větší důraz na digitalizaci komunikace, obchodních vztahů a agend. Z dlouhodobého pohledu jde také o klimatické výzvy a zaměření na nové, alternativní a chytré technologie. Větší roli bude mít ve společnosti zdravotnictví, vývoj a výroba nových zdravotnických technologií a výzkum v tomto klíčovém oboru. Vláda adaptaci na nové podmínky a požadavky podporuje nejen politicky, ale i finančně.

Přeji vám i vašim zaměstnancům, aby náš průmysl obstál nejen v letošním boji s dopady koronavirové epidemie, ale i v příštím roce stejně dobře jako dosud, a aby tradiční role českého průmyslu jak v domácí ekonomice, tak na zahraničních trzích byla ještě silnější než dosud.

Andrej Babiš
Premiér ČR

Úvodní slovo prezidenta Svazu průmyslu a dopravy ČR

Z krize vyjdeme silnější

Rok 2021 bude stejně jako ten předchozí poznamenán bojem s epidemií koronaviru. Zimní zmrazení ekonomiky bude mít velký dopad především na stovky firem a desítky tisíc pracovníků v gastronomii, cestovním ruchu, obchodu a službách, které musely zůstat zavřené. Netěší mě zprávy o firmách, které už musely kvůli zavřeným provozovnám vyhlásit insolvenční. Zpracovatelský průmysl se s krizí pere statečně. V říjnu loňského roku byl dokonce výkon průmyslu vyšší než v roce 2019. Povedlo se opět rozjet výrobu třeba v automobilovém průmyslu, na který první vlna epidemie loni na jaře tvrdě dopadla. Hodně bude záležet na tom, jak rychle budou schopny firmy získávat nové zakázky, a to doma i v zahraničí. Na začátku roku 2021 se s nižším objemem zakázek potýká asi třetina podniků.

Vývoj celé ekonomiky v letošním roce zásadně ovlivní, jak rychle bude vláda schopna zajistit proočkování populace a jak rychle následně zruší restriktivní protiepidemická opatření. Zatím odhadujeme, že v roce 2021 by mohla česká ekonomika meziročně mírně růst. Cesta na předkrizové úrovně ale potrvá déle, než jsme si ještě loni mysleli.

Na trhu práce uvidíme letos větší pohyb. Nezaměstnanost poroste navzdory vládnímu programu Antivirus, který pomáhal Svaz průmyslu nastavit a který umožnil mnoha firmám ponechat si své klíčové zaměstnance, pro něž neměly dostatek práce. Zaměstnanci se také budou přesouvat mezi jednotlivými profesemi ze zavřených provozů směrem k logistickým službám nebo e-commerce. Navzdory tomu se naše firmy i letos budou potýkat s nedostatkem zaměstnanců s tou správnou kvalifikací. Pořád nám chybí lidé z technických profesí, což komplikuje firmám cestu z krize.

Část firem nedostatek pracovníků už řeší investicemi do digitalizace a technologií Průmyslu 4.0, které jim umožňují vyrábět více a kvalitněji se stejným počtem lidí. Průzkumy Svazu průmyslu loni jasně ukázaly, že právě investice do digitálních technologií pomáhají firmám vyrovnat se s krizí snadněji. Pro spoustu firem byla krize impulsem, aby ve své digitální transformaci udělaly velký skok vpřed. Dokážou mnohem lépe komunikovat se zákazníky na dálku, dokonce jim takto i předávat vyrobené stroje. Mohou své provozy řídit, i když klíčoví pracovníci musí pracovat z domova. Díky analýze dat umí provádět vzdálený servis a pomocí rozšířené reality pomáhat zaměstnancům u zákazníka provádět potřebné servisní zásahy. To jsou všechno investice, které pomáhají českému průmyslu zvyšovat konkurenceschopnost. Firmy ale musí pokračovat

také v investicích do výzkumu a vývoje a inovací, aby mohly prodávat unikátní produkty a služby s vysokou přidanou hodnotou, za které budou zákazníci ochotni platit.

V krizi, jako je tato, očekáváme, že firmám, které v dobách konjunktury plnily státní rozpočet, s potřebnými investicemi stát pomůže. Ať už tím, že zvýší množství peněz na podporu firemního výzkumu a vývoje, nebo tím, že zjednoduší spolupráci mezi firmami a výzkumnými institucemi. Potřebujeme, aby vláda beze zbytku, a hlavně kvalitně a smysluplně využila stovky miliard korun, které může získat na rozvoj ekonomiky z evropského rozpočtu. Tyto peníze musí jít na modernizaci a digitalizaci průmyslu, energetiky, dopravy a pochopitelně také na digitalizaci a zefektivnění státní správy.

Vláda také musí zajistit takové prostředí, aby se firmy nebály budoucnosti a mohly investovat. Nicméně v roce 2020 vláda prosadila nezodpovědné snižování daní. Všem lidem z reálné ekonomiky je jasné, že nejpozději za dva roky bude stát budoucí vláda před otázkou, jak tento výpadek příjmů vyřešit. Účet nesmí nakonec zaplatit vyšším zdaněním a odvody naše firmy.

Koronavirová krize představuje příležitost pro firmy, občany i stát, jak se stát lepšími. Doufám, že rok 2021 ukáže, že tuto příležitost dokážeme využít.

Jaroslav Hanák
prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

1

Očekávaný vývoj segmentu

strana 9

Po těžkém období roku 2020, kdy český průmysl zaznamenal dle ředitelů výrobních firem pokles ve výši 8,3 %, čeká v příštím roce segment mírný růst, a to v průměru o 1,9 %. Jsou to zejména velké firmy, které jsou optimistické a pro rok 2021 predikují růst ve výši 3,1 %.

2

„Proinvestovat se z krize“

strana 20

Ministryně financí ČR a ministryně pro místní rozvoj ČR sdílí investiční plány svých úřadů na podporu českého průmyslu pro příští období. Také zástupci průmyslových komor a svazů se vyjadřují k tématu „proinvestovat se z krize“.

3

Tržby a tržby z exportu

strana 26

V roce 2021 se ředitelé výrobních firem těší na mírný růst svých tržeb ve výši 2,6 %. Optimistické je zejména vedení velkých firem, které si slibuje růst tržeb o dva procentní body vyšší než ředitelé firem malých a středních (3,6 vs. 1,7 %). Tržby z exportu by výrobním firmám měly růst v průměru o 3,4 %. Rozdíl mezi malými a velkými firmami se v případě růstu tržeb exportu ještě zvyšuje (4,7 vs. 2,2 %).

4

Zisk

strana 32

Pětina firem (23 %) vykáže v roce 2020 ztrátu. Rok 2021 by měl přinést spíše stagnaci ziskovosti (potvrzuje 43 % ředitelů). Na její růst se těší třetina firem (33 %), a to zejména velké společnosti (39 vs. 27 % firem malých a středních).

5

Zakázky a kapacity

strana 37

Polovina firem (49,8 %) má aktuálně méně zakázek než před rokem, o zakázky přišly zejména malé a střední firmy. Mají zajištěnou práci v průměru na půl roku dopředu. Počet firem, které plánují propouštět své zaměstnance, se snížil na jednu pětinu (22,1 %).

6

Zaměstnanost a kvalifikovaná pracovní síla

strana 45

Počet firem, které plánují propouštět své zaměstnance, se snížil na jednu pětinu (22,2 %). Další pětina (22 %) by naopak chtěla své kapacity navýšit, a to v průměru o 4,8 % procent. Na trhu však nemohou najít vhodné zaměstnance. Chybí zejména ti kvalifikovaní.

7

Investice a digitalizace

strana 50

Investiční aktivita firem se začíná obnovovat, ohroženy jsou však malé a střední firmy. Pouze 15,8 % z nich si bude moci v příštím období dovolit vyšší investice. S řediteli jsme diskutovali i o vlivu a možnostech digitalizace při překonání současné krize.

8

Hodnocení vlády

strana 64

Ředitelé českých průmyslových firem v rámci našich rozhovorů tradičně hodnotili práci vlády. Vyjmenovávali kroky, které oceňují, a zmiňovali aspekty, které by se podle jejich názorů měly zlepšit. Český průmysl preferuje, aby v době pandemické krize vláda zadávala veřejné zakázky prioritně českým firmám.

1

Očekávaný vývoj segmentu

Po těžkém období roku 2020, kdy český průmysl zaznamenal dle ředitelů výrobních firem pokles ve výši 8,3 %, čeká v příštím roce segment mírný růst, a to v průměru o 1,9 %. Jsou to zejména velké firmy, které jsou optimistické a pro rok 2021 predikují růst ve výši 3,1 %.

Rok 2020 byl pro většinu průmyslových firem velkou zátěží, kdy se největším problémem a zároveň manažerskou devizou ukázala schopnost předvídat vývoj v příštím období a rychle na tento vývoj najít vhodné řešení a implementovat jej. V turbulentní situaci jara 2020 čelili i velmi schopní manažeři nečekaným výzvám. Kromě faktorů, které mohli ovlivnit, byli povětšinou postaveni před omezení globálního i lokálního charakteru, která museli přijmout jakou danou skutečnost a pracovat s nimi. Nepředvídatelnost situace jim zároveň velmi ztěžovala přijímání vhodných rozhodnutí a možnost predikovat situaci své firmy pro další období.

**Zlepšení situace
v druhé polovině
roku 2020**

Druhá polovina roku 2020 přinesla oživení

Během rozhovorů, které jsme s 253 řediteli českých výrobních firem v čase od května do června 2020 činili pro Analýzu českého průmyslu 2020, ředitelé většinou zmiňovali, že k dlouhodobější revizi firemní strategie dojde na podzim 2020, po ukončení lockdownu a letních prázdnin, tedy v době, kdy by měl mít management lepší představu o celkovém vývoji situace. Zároveň jedním dechem dodávali, že další restrikce a uzavření si český průmysl již nemůže dovolit.

Druhá polovina roku 2020 s sebou přinesla oživení a zejména v některých segmentech českého výrobního průmyslu výrazně přibýly zakázky (např. segment automotive kvůli plánování v souvislosti s nařízeními EU).

Průmysl jako celek v září mezičtvrtletně vzrostl o 22,6 %. Průmyslová produkce meziměsíčně vykázala růst, rostly i nové průmyslové zakázky. Výroba automobilového průmyslu v září meziročně po šesti měsících soustavných poklesů vzrostla o 4,9 %. Data za měsíc září zkompletovala výsledky za celé 3. Q, když průmysl jako celek meziročně poklesl o 3,9 %. Nové průmyslové zakázky byly ve 3. Q (meziročně) nižší o 2,7 %.

Průmyslová produkce pokračovala v září ve snižování svých meziročních poklesů a meziměsíčně dokonce vykázala růst. Rostly taktéž nové průmyslové zakázky. Obecně pozorujeme znatelně nižší tempa poklesů, což je jistě pozitivní signál, který potvrzují i předstihové indikátory. Byť se současná epidemiologická situace stále nevyvíjí příliš pozitivně, věříme, že k ekonomickým restrikcím, které by přímo doléhaly na průmysl, přikročeno nebude a průmysl bude nadále pokračovat ve snižování temp poklesů.

Propad průmyslové produkce nadále zpomaluje, když výroba v září meziročně klesla o cca 1,5 % (v červenci o 5,0 % a v srpnu o 5,5 %) a meziměsíčně vykázala růst o 4,1 %. Zářijovým poklesem tuzemský průmysl prodloužil sérii soustavných měsíčních (meziročních) poklesů na 16.

Výroba automobilového průmyslu v září meziročně po šesti měsících soustavných poklesů vzrostla o 4,9 %, což lze hodnotit velmi pozitivně. Meziměsíčně se dokonce jedná o 13% nárůst výroby.

Nové průmyslové zakázky po třech měsících významných poklesů (březen až květen) klesaly další tři měsíce mírněji (červen až srpen). Až data za září vykázala meziroční růst (o 4,8 %). Zakázky ze zahraničí rostly (o 7,3 %), zatímco tuzemské zakázky mírně klesly (o 0,9 %). První meziroční růst nových průmyslových zakázek je po sedmi měsících jednoznačně pozitivní zprávou.

Předstihový indikátor PMI, obdobně jako konjunkturální průzkum ČSÚ, naznačuje růst optimistických nálad v průmyslu. V říjnu vzrostl na 51,9 bodu (ze zářijových 50,7).

Tuzemská průmyslová výroba byla zasažena propadem v Německu, kde průmyslová výroba v srpnu (data za září prozatím nejsou dostupná) meziročně klesla o 11,2 %. Důvodem je zejména útlum v automobilové výrobě, která v srpnu meziročně klesla o 27,6 %.

Karel Havlíček

místopředseda vlády pro hospodářství ČR

Před covidem jsme viděli, že česká ekonomika se zadýchává už při růstu o 2–3 %, mzdy rostly rychleji než produktivita, inflace se dostala nad cíl ČNB. To by znamenalo, že jsme už značně vyčerpali náš konvergenční potenciál, což je nesmysl. Česká ekonomika má na výrazně vyšší růst, jen si musí opět po letech projít další transformací. Potřebujeme českou ekonomiku výrazně robotizovat, digitalizovat a automatizovat. Jen tak dosáhneme vyššího růstu produktivity a zároveň se popasujeme s poklesem pracovní síly způsobené demografickými změnami. V míře robotizace výrazně zaostáváme za Německem, v posledních letech nás předešly dokonce i Slovensko a Čína. Potřebujeme se z ekonomiky zaměřené na výrobu transformovat na ekonomiku znalostní. S tím souvisejí investice do vzdělávání, ale i do vědy a výzkumu. Covid nám zdůraznil slabé stránky české ekonomiky, ale i fungování státu, především absenci dlouhodobé vize a strategie a schopnosti ji exeklovat. Národní plán obnovy a odolnosti a green deal, tedy finance EU, nám navíc mohou výrazně pomoci profinancovat takovou transformaci.

David Navrátil

hlavní ekonom, Česká spořitelna, a. s.

V tuto chvíli hrajeme s opravdu velkým počtem proměnných, které nám určí vývoj situace v roce 2021: jak bude pokračovat vývoj pandemie v ČR, který se po uměle vyvolaném optimismu listopadu a prosince 2020 přehoupnul do velmi nepříjemné reality, jak rychle se podaří proočkovat populaci, což bude mít zásadní vliv na postupný návrat k normálnímu způsobu života – a tedy absence v zaměstnání či zda se ve volebním roce budou realizovat promyšlená pragmatická opatření namísto populistických ve snaze získat co nejvyšší počet voličů,” komentuje výhled roku 2021

Jaroslav Lískovec

ředitel Národního centra Průmyslu 4.0.

Krise je horší než v roce 2008. Kdo se z toho poučil, tvořil rezervy, které nyní mohl použít.

Josef Toman
předseda představenstva, BOS HK, a. s.

Český průmysl v současné době dělá, co může. A nevede si jako celek zatím nijak zásadně špatně – to ve srovnání nikoli s předešlým obdobím několikaleté konjunktury, ale ve srovnání s podobně postiženými státy. V nejbližším období však očekávám, že náš zpracovatelský průmysl začne mít problémy větší, než bude průměr v ostatních evropských zemích. Důvodem je struktura – velký počet subdodavatelů a relativně malý počet finalistů, resp. firem s vlastním vývojem výrobků a s rozhodovací centrálou umístěnou v ČR.

Petr Karásek
krizový manažer a viceprezident České asociace interim managementu

Průmysl se potýká se strukturálními rozdíly, kdy některá odvětví jsou výrazně zasažena krizí a firmy musejí čerpat podporu, aby nemusely propouštět, na druhou stranu jiná odvětví bojují s nedostatkem kapacit a pracovní síly.

Tomáš Vondrák
ředitel, Continental Automotive Czech Republic, s. r. o.

Situace na trzích je velmi difuzní, nikdo nechce nic odhadovat. Optimistické je, že zákaznické vazby CZ na EU jsou nesmírně robustní. Zdá se, že skutečně dochází k odklonu Číny. Výroba se přesouvá do východní Evropy.

David Voda
CEO, FESTA SERVIS, spol. s r. o.

Velmi turbulentní období s velkými výkyvy poptávky, ke konci roku 2020 dochází k nárůstu poptávky z důvodu vytvoření zásob v obavách z dalšího lockdownu a také ze snahy snížit vytvořené ztráty v rámci tohoto roku.

René Hilscher
generální ředitel, CROMODORA WHEELS, s. r. o.

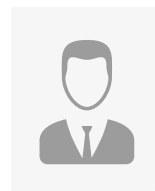
Obávám se, že po několika vlnách pandemie bude muset i tuzemský průmysl nalézt „nový normál“. Jeho podoba se bude odvíjet od změny chování koncových zákazníků reflektované v přístupu dodavatelského řetězce.

Pavel Rieder

jednatel, JULI Motorenwerk, s. r. o.

Vývoj průmyslu negativně ovlivní pokles kupní síly obyvatelstva, snížení, resp. likvidace výrobních kapacit a komplikovaná logistika. Státní podpora průmyslových firem (pokud vůbec bude) bude mít jenom dočasný efekt – problém se jenom oddálí.

Ivan Jančuška

obchodní ředitel, BM SERVICES, s. r. o.

Na jedné straně budeme cítit dopad pandemie, na druhé straně bude docházet ke kvantitativnímu uvolňování peněz. Ty se dříve či později objeví v byznysu a způsobí oživení.

Tomáš Kolář

Managing Director, CEO LINET spol. s r. o.

V návaznosti na růst průmyslových zakázek v druhé polovině roku 2020 a vládní ujištění o neuzavření průmyslové výroby vyznívaly naše rozhovory, které jsme učinili s řediteli výrobních firem v listopadu 2020, pozitivněji, než tomu bylo v létě. Ředitelé mohli korigovat své predikce ohledně vývoje českého průmyslu a zmírnili jeho předpokládaný propad z 12,9 % (viz Analýza českého průmyslu 2020) na 8,3 %.

Pokles českého průmyslu se podařilo zbrzdit

V oblasti výroby obráběcích strojů a slévárenství jde o hlubší krizi, než jaká nás postihla v letech 2009–2010. Snížení počtu objednávek čelíme od léta 2019, kdy naši zákazníci přeplnili sklady výrobky, které objednali, aniž by je měli podloženy konkrétními objednávkami od finálních zákazníků. Následné období spojené s Covidem-19 situaci ještě dramaticky zhoršilo.

Jan Kočvara

člen představenstva, obchodní ředitel, KOVOSVIT MAS Foundry, a. s.

Velké firmy jsou celkově více optimistické

Již zde se projevuje větší optimismus a celková jistota velkých firem (predikce mírnějšího poklesu minus 7,1 % oproti zdrženlivějším malým a středním firmám obávajícím se poklesu segmentu ve výši 9,5 %) a tento trend se táhne celým Barometrem.

Český průmysl je zasažen první a druhou vlnou Covid-19. Je zřejmé, že nemůže dojít k jeho zotavení v rámci roku 2020. Na druhou stranu vidíme, že průmysl dokázal vykazat rychlý nárůst ve 3. Q. Věřím, že po druhé vlně bude tento trend pokračovat, i z toho důvodu, že jsme více exportně založení.

Marek Čížek

Industrial Performance Manager East Europe, Faurecia Clean Mobility

Mírný růst v roce 2021

V roce 2021 by měl český průmysl opět růst, ředitelé výrobních firem očekávají mírný růst v průměru o 1,9 %. Velké firmy jsou v tomto ohledu více optimistické než ty malé a střední, když očekávají zvýšení výkonu nejvýznamnějšího segmentu české ekonomiky o 3,1 %. Oproti tomu ředitelé malých a středních firem předpovídají spíše stagnaci (symbolický růst o 0,8 % nepokrývající ani pravděpodobnou výši).

Výhled na příští rok je zatížen řadou nejistot, nicméně očekáváme oživení průmyslové produkce. Vliv na produkci budou mít jak domácí podmínky, tak i podmínky na světových trzích. V průběhu letošní jarní vlny šíření pandemie koronaviru došlo k bezprecedentnímu přerušení dodavatelskoodběratelských vztahů. To postihovalo firmy na odbytu i v rámci vnitroskupinových výrob. Nejen Evropa je dnes úzce propojena a omezení pohybu osob i zboží vedlo ke zpoždování dodávek. V průmyslu se uzavření ekonomiky dotklo i investic, kdy některé nebylo možné z důvodu omezeného přístupu zahraničních specialistů včas dokončovat. Neočekávám, že by v nadcházejícím roce došlo k obdobně dramatickým zásahům, nicméně celkový pokles poptávky či uzavření služeb se může částečně přelévat i do výrobních odvětví, oživení proto bude asi velice křehké.

Eduard Muřický

náměstek ministra průmyslu a obchodu ČR

Pokud se bude dobře vyvíjet zejména zahraniční poptávka, očekávám v roce 2021 růst průmyslové výroby. Kromě oživení světového trhu to bude statisticky dáno i tím, že výsledky budeme srovnávat s velmi slabými měsíci roku 2020. Dařit by se kromě automobilek mělo i strojírenství a dalším odvětvím zpracovatelského průmyslu. Klíčová je pro průmysl zejména situace za našimi hranicemi, jsme přeci jen velmi otevřenou ekonomikou výrazně závislou na kondici dalších evropských zemí.

Vladimír Dlouhý
prezident, Hospodářská komora ČR

Za obor MT očekáváme po poklesu v roce 2019 a dalším propadu v roce 2020 postupné zlepšování situace, které ale bude patrně pomalejší, než se předpokládalo ještě před druhou vlnou Covid-19. Vedle tempa zvládání epidemie má největší vliv na strojírenství i na další odvětví probíhající transformace automobilového průmyslu ve smyslu postupného zvyšování podílu elektromobility v důsledku poněkud jednostranného tlaku na snižování emisí oxidů uhlíku. Velkou roli bude mít také obchodní politika USA a západoevropských zemí, zejména vůči Číně a Rusku. Dále je tu stále nevyřešený Brexit a jeho dopad na země EU a řada dalších vlivů, jejichž působení a často ani vznik dnes ještě nedokážeme prognózovat.

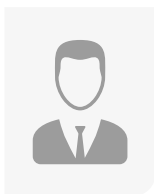
Oldřich Paclík
ředitel, Svaz strojírenské technologie

Klíčovým faktorem pro vývoj autoprávního průmyslu v roce 2021 budou výsledky 1. Q v návaznosti na vývoj pandemie a úspěšnost vakcinace. Pandemii však můžeme brát jako jakýsi urychlovač transformace, kterou automobilový průmysl dlouhodobě prochází. Zažíváme překotný technologický pokrok a témata digitalizace, automatizace a robotizace přinášejí obrovský inovační potenciál, s jehož pomocí lze dosahovat výrazně vyšší efektivity výroby.

V roce 2021 se na úrovni EU povedou diskuse o dalším zpřísnění již tak přísných limitů. Proto se i my v Česku musíme zaměřit na investice do budoucnosti českého průmyslu, aby nám neujel rychlovlak, na který už na západ od nás řada zemí naskočila.

Bohdan Wojnar
prezident AutoSAP a předseda představenstva, Škoda Auto, a. s.

Výroba u nás je v převážné většině pouze kooperační, je fatální nedostatek finálních produktů. Z toho vzniká zranitelnost našeho průmyslu. Jednoduchá definice – nic nám nepatří a nic nedokážeme ovlivnit. Takže plánování a prodej probíhá bez našeho vlivu někde jinde.

Jiří Dolejš

jednatel, Sates, s. r. o.

Celý průmysl včetně toho automobilového, kam patří i naše firma, se od března nachází ve velké turbulenci. Nikdo si není jistý, jak finální výrobci automobilů v Evropě tuto situaci ustojí a kolik aut se v roce 2021 vyrobí. Flexibilita je tím, po čem každý touží. Na trhu je v tuto chvíli nedostatek pracovní síly, která je „zakonzervována“ díky různým podporám v neefektivních a neproduktivních provozech a oborech. Nicméně i přesto očekávám, že rok 2021 bude lepší než ten letošní.

Jiří Vystrčil

ředitel, THK RHYTHM AUTOMOTIVE CZECH, a. s.

Osobně očekávám útlum v automobilovém průmyslu a v letectví. Věřím, že mnoho firem rozpoznalo, že velká míra cestování již se současnými nástroji digitální komunikace není potřeba, stejně tak jako trávit 8 hodin denně fyzicky v místě mého zaměstnání. Digitalizace bude čím dál větší téma a věřím, že se můžeme těšit na zrychlený vývoj v oblasti digitální komunikace (např. VR) tak jako segmentu automatizace a digitalizace celkově.

Josef Novák

LEAN Specialist, LEGO Group

Mohu se vyjádřit k leteckému odvětví, ve kterém naše společnost působí. Zažíváme největší krizi v historii odvětví, oblast business aviation je na tom však významně lépe než klasické komerční aerolinie. V oblasti využívání soukromé letecké dopravy sledujeme zvýšení poptávky a větší množství nových klientů, zejména korporátních cestujících. Komerční aerolinie pravděpodobně čeká ještě zhruba 6–12 měsíců hluboké krize, ze které se segment bude zotavovat přibližně do roku 2024, kdy bychom se mohli vrátit na úroveň roku 2019. Oblast business aviation na tom bude výrazně lépe, zde jsme omezeni hlavně aktuálně platnými regulacemi v různých zemích (nutnost předkládat negativní výsledky testů na vstupu, povinnost karantény apod.).

Jan Králík

CEO, ABS Jets, a. s.

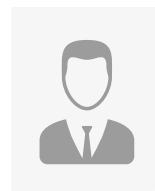
V příštím roce očekávám mírný růst průmyslu. Vzhledem k tomu, že v roce 2020 byly pandemií Covid-19 zasaženy hlavně sektory dopravy, cestování, maloobchodu, automobilového a zpracovatelského průmyslu, bych v případě, že si v roce 2021 s pandemií lépe poradíme, očekával růst hlavně v těchto sektorech.

Jindřich Vaňous

Country Manager CZ & SK, KUKA CEE GmbH odštěpný závod

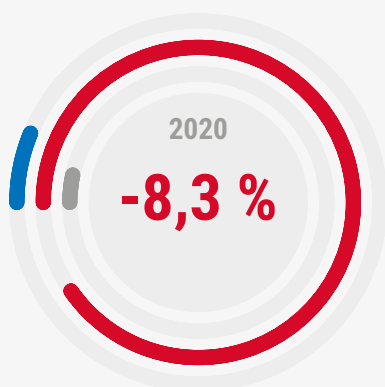
Český průmysl brzdí velmi omezená nabídka na trhu práce, nepřehledný vývoj, velmi těžko odhadnutelná situace a těžko dostupné relevantní informace. Celkový vývoj v Evropě směrem ke zpracovatelskému průmyslu není pozitivní a těžký průmysl bude mít složitou pozici, pokud se nezmění přístup.

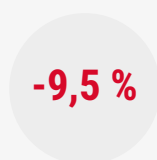
Ivo Dubš

předseda představenstva, DEMONTA Trade SE

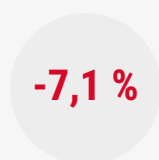
Očekávaný vývoj průmyslu

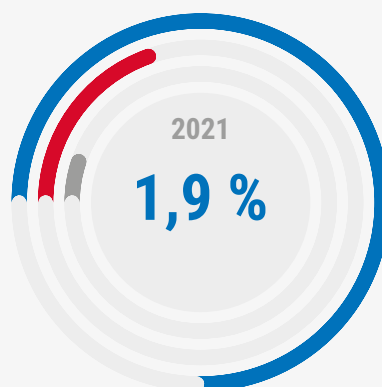
90 % firem očekává pokles

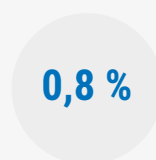
Malé firmy

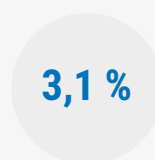
Velké firmy

75 % firem očekává růst

Malé firmy

Velké firmy

- Růst
- Pokles
- Stagnace

V současné době je vývoj značně nepředvídatelný a turbulentní. Většina průmyslové výroby funguje ve velkém strachu a nejistotě z dalšího vývoje a případného dalšího poklesu.

Ondřej Tyc

jednatel, TYC Kooperace, s. r. o.

Vývoj je samozřejmě postižen celoevropskou situací pandemie. Nicméně se podařilo udržet fabriky v chodu, a tak škody nejsou ještě větší. V 1. Q neočekávám žádný zázrak, ale pokud se situace vyjasní, mohlo by to znamenat rychlejší zadávání odložených kontraktů a oživení.

Martin Kouřil

generální ředitel, MONTANA, s. r. o.

Vnímám ho jako příležitost pro země z tzv. východního bloku. Očekávám, že z řad německých firem bude snaha o náhradu čínských výrobců za výrobce z Evropy.

Michal Schubert

jednatel, Köster CZ, s. r. o.

Doba „covidová“ a propad ekonomiky významně poznamená celý průmysl a změny vize i strategie většiny firem. Lockdown a vnější vlivy donutí firmy provést řadu nepopulárních opatření, aby si udržely svoji pozici na trhu. Návrat na předkrizové hodnoty bude velmi bolestivý a dlouhý s negativními vlivy na celou společnost, a především na mezilidské vztahy.

Jaroslav Franc

Project Manager, LUX spol. s r. o.

Předvídat budoucí výše je velmi obtížné, ale podle mého názoru bude průmysl mírně růst. Je vidět, že většina firem, se kterými se setkávám, velmi pružně zareagovaly na situaci, která postihla celý svět. Pokud se jedná o firmy v regionu, tak samozřejmě záleží na odvětví. Právě se ukazuje, že firmy, co daly v minulosti větší důraz na digitalizaci a zvolily strategii digitalizace, zvládají situaci lépe. Velmi důležité bylo rychlé zavedení opatření na začátku krize. Velmi důležitá je i spolupráce s akademickou sférou a výzkumnými centry, kde musím znovu poukázat na velmi dobrou zkušenost plzeňského regionu.

Milan Edl

děkan, Západočeská univerzita v Plzni

Náš průmysl bude v lepším případě stagnovat. V horším dojde k jeho poklesu. Je bohužel příliš zaměřen na subdodávky do zemí západní Evropy, nikoliv na finální výrobky na světové trhy. Nejvíce je ohrožena výroba dílů a součástí pro civilní letadla. Dařit se bude obranným a bezpečnostním technologiím, kde dochází celosvětově ke zvýšené poptávce z důvodu neustále se zhoršujícího bezpečnostního prostředí ve světě a obav ze vzniku lokálních či občanských válek. Z krátkodobého pohledu se negativně do průmyslové výroby promítne pandemie covid19. Ale hlavní příčinu vidím ve stále se zhoršujícím podnikatelském prostředí, kde se negativně promítá nárůst evropské byrokracie.

Jiří Hynek

prezident, Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR

2

„Proinvestovat se z krize“

Ministryně financí ČR a ministryně pro místní rozvoj ČR sdílí investiční plány svých úřadů na podporu českého průmyslu pro příští období. Také zástupci průmyslových komor a svazů se vyjadřují k tématu „proinvestovat se z krize“.

Výdaje na investice jsou motorem ekonomiky, zvláště v této krizové době, kdy čelíme mnohým výzvám. Jedná se o investice pro jednu a více generací. Tyto výdaje se naší ekonomice v budoucnu vrátí a jsou klíčovým předpokladem pro to, abychom se vrátili k příznivému ekonomickému vývoji v následujících letech. Pro budoucnost naší země jsou klíčové investice do vědy, výzkumu, školství, stejně jako do páteří dopravní infrastruktury.

Alena Schillerová
ministryně financí ČR

Nyní je pro Českou republiku prioritou získat na další programové období co nejvíce peněz z evropského rozpočtu na podporu investic. Z této nelehké doby je totiž nutné se proinvestovat. Mezi hlavní priority patří určitě doprava – ať již na stavby či modernizace dálnic, silnic a železnic, tak na podporu hromadné dopravy. Další z priorit je zdravotnictví, především v oblasti špičkového přístrojového vybavení a také prevence; vzdělávání předškolní, základní i střední a také investice u vysokých škol včetně podpory vědy a výzkumu; sociální infrastruktura v oblasti péče o seniory, tělesně a zdravotně postižené, životní prostředí v oblasti zadržování vody v krajině, snižování emisí (CO₂, NO_x, prach). Mezi další neméně významné priority patří podpora cestovního ruchu, investice do kulturního dědictví, integrovaného záchranného systému či do oblasti energetiky.

Klára Dostálová
ministerně pro místní rozvoj ČR

„Proinvestovat se z krize“ je bezpochyby velmi dobrý závazek. Musíme si ale uvědomit jednu věc – je nezbytné rozdělovat investice na veřejné a soukromé. Jakkoli bude stát investovat např. do dopravní nebo digitální infrastruktury, musí myslet i na soukromý sektor, jehož investiční aktivita je pro ekonomiku ještě důležitější. Nutné jsou např. zrychlené daňové odpisy. Firmy zkrátka musí vláda motivovat, aby se jim peníze vložené do inovací vyplatily. To v současné chvíli vidím jako mnohem důležitější než diskuze, kolik kilometrů dálnic a železnic v příštích letech postavíme.

Vladimír Dlouhý
prezident, Hospodářská komora ČR

V rámci daňového balíčku na rok 2021 jsme připravili zvýšení hranice daňového odpisování hmotného a nehmotného majetku, mimořádné odpisy pro majetek v 1. a 2. odpisové skupině nebo snížení sazby spotřební daně u motorové nafty o 1 Kč/l. Po významném snížení silniční daně u automobilů nad 3,5 t jde o další podpůrné opatření pro tento segment ekonomiky. Především ale předpokládáme, že tato pomoc bude mít pozitivní efekt v celé ekonomice, neboť dopravní náklady vstupují do produkce prakticky všech sektorů. Efektivní pomocí pro malé i velké firmy je také loss carryback neboli zpětné uplatnění daňové ztráty. Podnikatelé budou moci tento institut využít zpětně za rok 2019 a 2018, díky čemuž získají přeplatek od Finanční správy. Podle současné úpravy mohou tuto ztrátu rozpouštět v následujících pěti letech.

Mimořádné odpisy se budou týkat hmotného majetku zařazeného v 1. a 2. odpisové skupině, který byl pořízen v období od 1. ledna 2020 do 31. prosince 2021. Majetek zařazený v 1. odpisové skupině si bude poplatník moci odepsat bez přerušení za 12 měsíců namísto standardních tří let. Majetek zařazený ve 2. odpisové skupině pak bez přerušení za 24 měsíců namísto standardních pěti let. Prvních 12 měsíců přitom bude moci poplatník uplatnit odpisy až do výše 60 % vstupní ceny. Chceme tímto opatřením letos a příští rok co možná nejvíce podpořit investiční aktivitu českých firem a podnikatelů. Snížíme jim proto jejich daňovou povinnost právě v tomto období, které je pro ně nejsložitější. Vedle toho cílíme i na zjednodušování zbytečné administrativy. Trvale proto zvyšujeme hranici pro povinné odpisování ze 40 000 Kč na 80 000 Kč. Veškerý majetek do této částky si tak bude moci podnikatel jednorázově odepsat do svých daňových výdajů.

Pokud jde o návrh státního rozpočtu na rok 2021, přináší rekordní investice do budoucnosti České republiky. Abychom pomohli ekonomiku rozhybat, navyšujeme výdaje na investice na rekordních 187 mld. Kč. Největší podíl investic je realizován tradičně v oblasti výstavby dopravní infrastruktury. Cílem je nejen ochrana firem a zaměstnanosti ve stavebnictví, ale i modernizace dopravní infrastruktury v ČR. Ve státním rozpočtu jsme také výrazně navýšili výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovace. Pro tuto oblast bylo vyčleněno téměř 47,7 mld. Kč.

Alena Schillerová
ministryně financí ČR

Vítáme snahu vlády pomoci zasažené ekonomice a např. program Antivirus nebo zrychlené odpisy považujeme za účinné. Spíše než plošná opatření preferujeme sektorově zaměřenou pomoc s důrazem na klíčové sektory strategické z pohledu budoucí konkurenceschopnosti a růstu české ekonomiky.

Aktuální zdravotně-ekonomickou krizi vnímáme jako příležitost pro vládu provést potřebné reformy (např. reformu školství nebo energetickou a digitální transformaci), a podpořit tak dlouhodobé cíle hospodářské politiky. Tomu by měl odpovídat i Národní plán obnovy a využití evropských prostředků z Fondu pro podporu oživení a odolnosti ekonomiky.

Na investice je třeba se dívat v dlouhodobějším horizontu, tzv. chytré investice do výzkumu a vývoje, digitalizace či vzdělávání zaměstnanců provedené nyní, mohou pomoci zachovat, či dokonce zvýšit konkurenceschopnost firmy v budoucnu. Situace s Covid-19 navíc ukázala, že třeba investice do digitalizace pomohla firmám lépe překonat tuto krizi.

Některá politická rozhodnutí (např. plnění klimatických cílů a s tím související snižování emisí CO₂ v dopravě) akcelerují nástup nových technologií. Včasné zachycení těchto trendů bude v budoucnu pro firmy (i národní státy) konkurenční výhodou a přínosem nových business modelů. Proto se díváme třeba na tzv. Green Deal jako na příležitost spíše než hrozbu a investujeme velké částky do elektromobility. Ve stejném duchu vedeme dialog s vládou o podpoře rozvoje dobíjecí infrastruktury v ČR.

Často rozšiřujeme infrastrukturu podle toho, co potřebujeme teď, ne co bude třeba v budoucnu. Německo plánuje mít do roku 2022 rychlodobíjecí stanice pro elektromobily na čtvrtině benzinových pump, o čtyři roky později by jich měly být už tři čtvrtiny. Bojím se, aby nám v tomto ohledu neujel vlak.

Bohdan Wojnar

prezident AutoSAP a předseda představenstva, Škoda Auto, a. s.

Vládní politika přímé a plošné podpory může trvat opravdu jen omezenou dobu. Investice tohoto druhu je vždy potřeba po určité době začít do státní pokladny vracet, jinak dluh neúměrně poroste. Proto je nutné investovat do takových projektů, které se nejen vrátí, ale také přispějí k umoření tohoto dluhu. To jsou zejména projekty na zlepšení infrastruktury a přechodu na bezemisní technologie.

Oldřich Paclík

ředitel, Svaz strojírenské technologie

Teze „proinvestovat se z krize“ je správná. Otázkou ale je, kam investice budou směřovat. Smysluplnou investicí je podpora konkurenceschopnosti našich podniků. Konkurenceschopnost je dána počtem a úrovní inovací. Inovace jsou výstupem aplikovaného výzkumu a vývoje. Shodneme-li se, že tato idea je správná, pak je třeba investovat především do výzkumu a vývoje podnikového nebo ve spolupráci s výzkumnými organizacemi.

Na podporu spolupráce ve VaV byl vyhlášen program TREND a Národní centra kompetence (dále NCK), které spravuje Technologická agentura ČR (dále TA ČR). Poptávku průmyslové sféry po inovacích dokládá zájem o podporu z národního programu TREND (v první výzvě podáno přes 700 projektů).

Podpořeno však bude cca 10 % projektů, protože TA ČRu byly kráceny finanční prostředky. Obdobná je situace v programu NCK, kde zatím nebude vyhlášena druhá výzva pro nedostatek finančních prostředků.

Miroslav Václavík
generální ředitel, VÚTS, a. s.

Vhodné investice jsou pro český, potažmo pro chemický průmysl klíčovým strategickým cílem. Zejména pro kapitálově náročná odvětví, jakým je chemický průmysl, by byla „nevhodná investice“ fatální. Současný vývoj veřejného i politického mínění a legislativy EU směřuje k myšlence využít krizi jako příležitost pro ozelenění naší planety.

Jsou to např. iniciativy, které jsou součástí Green Deal: prostředí bez toxických látek, dekarbonizace energetiky a průmyslu, omezení využívání plastů aj.

Zvýšené investice a inovační kapacita chemického průmyslu, poskytování bezpečných a udržitelných chemikálií bude zásadní pro nabízení nových řešení a podporu na zelené a digitální přechody naší ekonomiky a společnosti. Zde vidíme i příležitost pro český průmysl. Podpůrné programy, které jsou navrhovány jako východiska z krize, jsou zaměřeny na rozvoj a modernizaci zařízení tak, aby se snížila energetická náročnost, negativní dopady na životní prostředí, na alternativní zdroje energie a její akumulaci, využití CO2 aj. Jsou masivně podporovány rovněž investice do výzkumu a vývoje nových produktů.

Je však nutné si uvědomit, že i podporovaná investice musí být „udržitelná“. Vhodná investice na jedné straně tedy má význam pro dosažení celospolečenských cílů, na druhé straně však je vždy efektivní využití zdrojů (v případě podpůrných veřejných programů) a hlavně dlouhodobá ziskovost realizovaného projektu (na což se mnohdy v nadšení z nabízených nástrojů pro využití krize jako příležitosti zapomíná).

Ivan Souček
ředitel, Svaz chemického průmyslu České republiky

Průmysl i nadále trpí nedostatkem kvalifikované pracovní síly. Je chvályhodné, že se konečně v posledních letech zvýšily platy učitelů, ale na výsledky ve zlepšení úrovně odborného učňovského a středního školství si bohužel evidentně budeme muset počkat. Žádné konkrétní kroky v tomto směru nevidíme. Situace nedovoluje přisun pracovní síly ze zahraničí a stát opět navyšuje počty státních zaměstnanců, které za posledních osm let každoročně stoupají. Stát navíc opět chystá navyšování platů svých zaměstnanců, což staví soukromý sektor do velmi svízelné situace. Lidé na trhu práce ubývají a náklady na zaměstnance rostou. Aby firmy mohly nahrazovat manuální práci automatizací a robotizací, musely by investovat. K tomu ovšem potřebují bankovní investiční úvěry, které jsou v této době velmi komplikovaně získatelné z důvodu panující nejistoty a velmi omezujícího postoje bank. Takže průmysl je v patové situaci. Vedle toho vláda naslibovala napumpovat do ekonomiky 500–1000 mld. Kč. Realita je ovšem taková, že doposud ve všech podpůrných programech ekonomika obdržela jen zhruba 150 mld. a z toho je zhruba 35 mld. pouhých záruk za komerční úvěry. Otázka je, kam zmizí ty stovky miliard odhlasovaných schodků rozpočtu. A vůbec největším otazníkem je, jak se bude současná pandemická situace vyvíjet, protože její nepredikovatelnost výrazně brzdí investiční a podnikatelské aktivity, bez nichž nelze žádné zlepšení očekávat.

Antonín Růžička

generální ředitel, WIKOV Industry, a. s.

Politika proinvestovat se z krize je podle mě správná. Bohužel ji vláda neaplikuje. Místo toho, aby se navýšil objem vládních zakázek, jde se cestou kompenzací. Toto demoralizuje a neumožní vznik žádných nadčasových hodnot typu sítí dálnic, která vznikla v USA během krize ve třicátých letech minulého století. Vláda by měla rozdávat práci a nikoliv peníze. Zrušení daně ze superhrubé mzdy považuji za správné. Bohužel se vláda zastavila v daňové reformě uprostřed cesty a nebyla ochotna odstranit další absurditu, což jsou odvody zaměstnavatele za zaměstnance na sociální a zdravotní pojištění.

Jiří Hynek

prezident, Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR

3

Tržby a tržby z exportu

V roce 2021 se ředitelé výrobních firem těší na mírný růst svých tržeb ve výši 2,6 %. Optimistické je zejména vedení velkých firem, které si slibuje růst tržeb o dva procentní body vyšší než ředitelé firem malých a středních (3,6 vs. 1,7 %). Tržby z exportu by výrobním firmám měly růst v průměru o 3,4 %. Rozdíl mezi malými a velkými firmami se v případě růstu tržeb exportu ještě zvyšuje (4,7 vs. 2,2 %).

Korekce propadu v tržbách v roce 2020

Podzimní oživení výroby a dynamický růst zakázek v některých segmentech českého průmyslu přinesly snížení rozkolísanosti očekávaného vývoje tržeb výrobních firem pro následující dva roky. Ředitelé upravili kvantifikace propadu svých tržeb pro rok 2020 na průměrných mínus 8,4 %. Zatížené stále nepříznivou situací se cítí zejména malé a střední firmy, které uvedly pokles v průměru o tři procentní body vyšší než společnosti velké (mínus 9,9 vs. 6,8 %).

Pro firmu Pražská strojírna, a. s., bude rok 2020 rekordním rokem co do tržeb i zisku. Plánujeme udržení investičního apetitu směřovaného do růstu produktivity výroby, snižování neproduktivních nákladů a nákladů obecně při zachování mzdové relace a podpůrných programů.

Robert Masarovič

předseda představenstva a generální ředitel, Pražská strojírna, a. s.

Pro rok 2021 plánujeme mírné navýšení tržeb a investic, pokud se epidemiologická situace bude zlepšovat.

Josef Majer

jednatel, Kermi, s. r. o.

Plánujeme uvedení nových produktů a s tím i spojený růst společnosti v následujících pěti letech.

Jakub Drahorád

Site General Manager, CDA Rakovník VALEO Autoklimatizace, k. s.

V posledních letech se společnosti dařilo a její příjmy byly reinvestovány do modernizace výrobních kapacit, vývojového programu L 410 NG, nových pracovních míst, zaměstnanců a dalších rozvojových aktivit. V plánech do budoucna je mimo jiné zahrnut nový 40místný letoun. S ohledem na současnou situaci lze teď ale jen stěží dlouhodobě plánovat.

Ilona Plšková

generální ředitelka, Aircraft Industries, a. s.

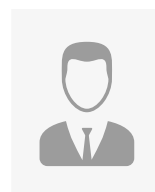
Nevyužili jsme podporu zaměstnanosti a vytyčili jsme si úkoly a činnosti ve výzkumu, vývoji a školení zaměstnanců. Budoucnost chceme postavit na výrobním portfoliu, které jsme nově vyvinuli nebo si osvojili ze segmentu hi-tech v oboru výroby nástrojů.

Vavřinec Pečinka

jednatel a majitel, ANAJ Czech, a. s.

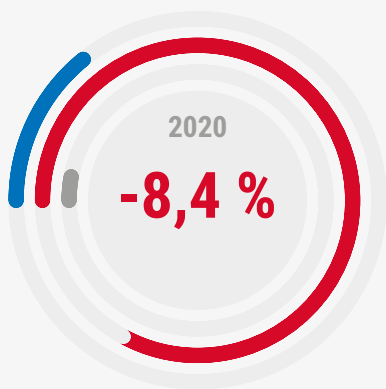
Vzhledem k situaci s Covid-19 budeme rádi, když firma bude fungovat co nejdéle i v nějakém omezeném režimu.

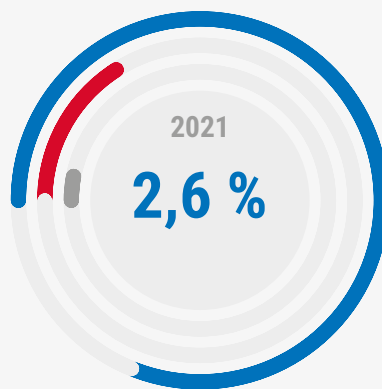
Jiří Dolejš

jednatel, Sates, s. r. o.

Očekávaný vývoj tržeb výrobních firem

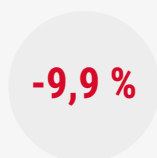

83 % firem očekává pokles

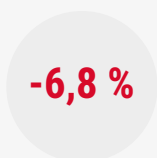

81 % firem očekává růst

- Růst
- Pokles
- Stagnace

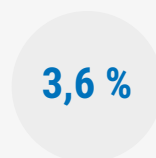
Malé firmy

Velké firmy

Malé firmy

Velké firmy

V roce 2020 nedosáhneme plánovaných výsledků (pokles cca o 10–15 %).

Milan Šlachta

reprezentant Bosch Group v České republice a na Slovensku

V roce 2020 jsme navzdory výraznému poklesu tržeb dotáhli investiční akce do strojního vybavení i nových výrobních prostor. V následném období se budeme soustředit na finanční stabilitu a maximální efektivitu výroby.

Ondřej Tyc

jednatel, TYC Kooperace, s. r. o.

Provoz naší firmy je doposud stabilní.

Petr Škvára

Plant Manager, AFSI, s. r. o.

Pro rok 2021 se ředitelé průmyslových firem těší na mírný růst. V průměru očekávají, že se tržby jejich firem zvýší oproti roku 2020 o 2,6 %. Optimistické je zejména vedení velkých firem, které si slibuje růst svých tržeb o dva procentní body vyšší než ředitelé firem malých a středních (3,6 vs. 1,7 %).

V roce 2021 tržby porostou o 2,6 %

Pokles obrátů v roce 2020 se projeví u naprosté většiny výrobních firem, situace v letošním roce s Covid-19 se odrazí na všech firmách, kterým průběžně chyběly lidské zdroje, ať z důvodu nemoci nebo karantény. Mnoho firem bylo nuceno měnit své výrobní kapacity podle požadavků finálních zákazníků, protože neustále docházelo k přesunům termínů objednávek. Věřím, že situace se bude celkem rychle měnit k lepšímu hned od začátku roku 2021. Firmy by se mohly dostat v roce 2021 na tržby z lepších roků.

Ivan Novotný

jednatel, Miroslavské strojírny, s. r. o.

Tato doba prověřila naše schopnosti operativně reagovat na každodenní změny lidských zdrojů (nemocnost, karantény, ošetřovné – hlídání školáků rodiči), na reorganizaci vytížení strojů a rozvržení směnnosti ve výrobě. Optimalizaci procesů a nacházení úspor na všech úrovních napříč firmou. Prostor na nové vývojové projekty, které v budoucnu zvýší tržby a zisky. Připravenost a nastavení běhu firmy na nové zakázky v 1. Q 2021.

Romana Špačková

předsedkyně představenstva, Minerva Boskovice, a. s.

I přes letošní pokles obrátů vidím budoucí vývoj firmy velmi pozitivně. Neustále vidíme velké množství příležitostí pro uplatnění našich produktů.

Luděk Lhotka

jednatel, EFAFLEX – CZ, s. r. o.

Brano čeká kontinuální rozvoj – především v Evropě a v Číně.

Pavel Juříček

majitel, Brano Group, a. s.

**Tržby z exportu
porostou
v průměru o 3,4 %**

Světová ekonomika se pomalu stabilizuje, resp. snižuje se její rozkolísanost, což se promítá velmi pozitivně i do nálady českých průmyslníků. Zejména pozitivní vývoj některých průmyslových segmentů v EU/Německu je pro českou ekonomiku klíčový. Výrobní firmy si také stále více uvědomují nezvratné výhody vyšší přidané hodnoty, flexibility a nezávislosti své produkce na konkrétním zákazníkovi/regionu.

**Export poroste
zejména celkým
firmám**

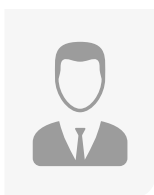
Po těžkém roce 2020 ředitelé předpovídají, že jim tržby z exportu porostou v průměru o 3,4 %. Opětovnou jistotu nabyly zejména velké firmy, které byly první pandemickou vlnou zaskočeny více, pokud šlo o vývoj svých exportů (viz Analýza českého průmyslu 2020), a aktuálně se těší na více než dvojnásobný růst svých tržeb z exportu než firmy malé a střední (4,7 vs. 2,2 %).

Průmysl je tažen exportem. Klíčové je oživení na našich hlavních trzích, především v západní Evropě.

Tomáš Kolář

Managing Director, CEO LINET, spol. s r. o.

Máme štěstí, jsme výrobce unikátního produktu a exportujeme přes 85 %, takže zatím vždy alespoň některé státy byly bez problémů.

Dana Hrabáková

jednatelka, Chalk, spol. s r. o.

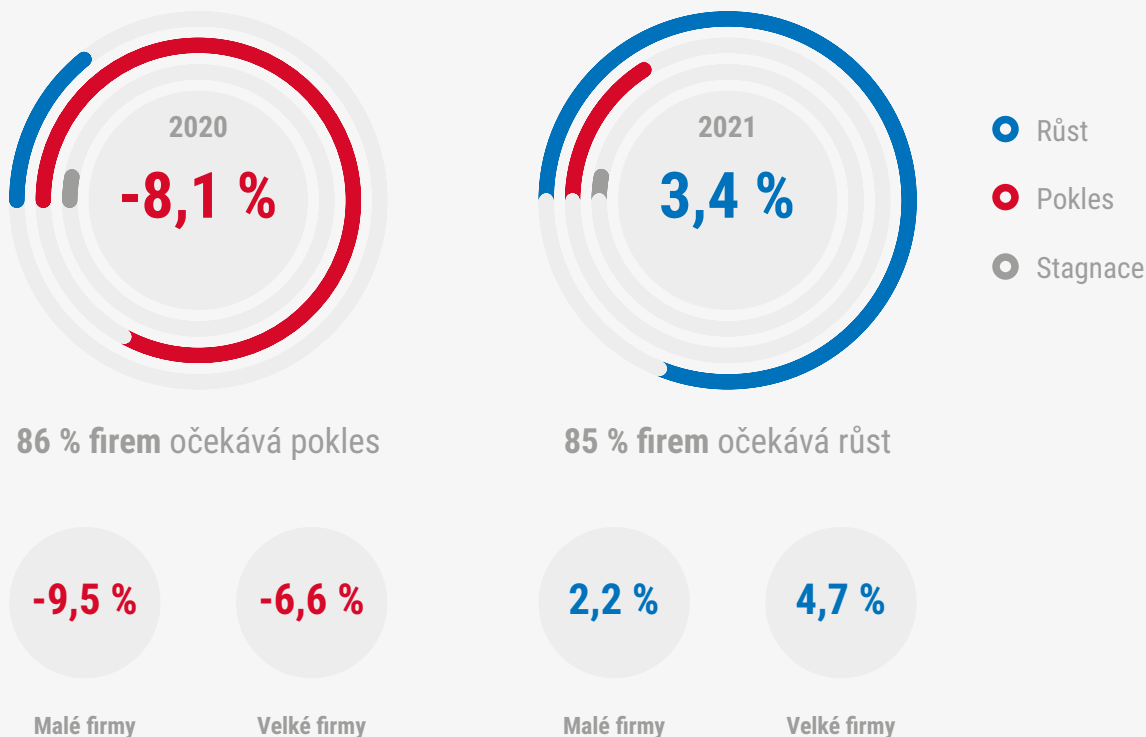

Pro exportní společnost (převažující část tržeb) je důležité udržet nejen v chodu vlastní realizaci zakázek, ale hlavní faktory budoucího vývoje závisejí na podmínkách finálních trhů – zde nyní vidíme opětovná antipandemická opatření až k různým druhům lockdownů nejen v Evropě, ale i ve světě, kam putují finálně naše dodávky či subdodávky.

František Kulovaný, jr.

člen představenstva a generální ředitel společnosti,
BAEST Machines & Structures, a. s.

Očekávaný vývoj tržeb z exportu výrobních firem

Pokles zaznamenáváme hlavně v souvislosti s posouváním termínů již nasmlouvaných zakázek od našich klientů. Což se částečně odrazí na letošním nižším obratu o pár procent. Pro rok 2021 očekávám zlepšení situace a pracujeme na některých nových projektech na příští roky. Plánujeme se dostat v příštím roce na min. tržby z roku 2019, případně je o pár procent zvýšit.

Ivan Novotný

jednatel, Miroslavské strojírny, s. r. o.

V roce 2021 očekáváme spíše stagnaci.

Tomáš Jahn

ředitel, STASTO Automation, s. r. o.

4

Zisk

Pětina firem (23 %) vykáže v roce 2020 ztrátu. Rok 2021 by měl přinést spíše stagnaci ziskovosti (potvrzuje 43 % ředitelů). Na její růst se těší třetina firem (33 %), a to zejména velké společnosti (39 vs. 27 % firem malých a středních).

Pětina firem (23 %) vykáže za rok 2020 ztrátu

Při analýzách v minulých obdobích jsme sledovali negativní trend v ziskovosti průmyslových firem a diskutovali s řediteli o možnostech dosažení snížení nákladů, zvýšení efektivity výroby a její přidané hodnoty. V létě 2020 se tyto otázky staly o to palčivější a v řadě případů zaznívala z úst ředitelů snaha zabránit ekonomické ztrátě. S poklesem ziskovosti se ve finále roku 2020 muselo vypořádat 59 % ředitelů, přičemž pětina firem (23 %) se obávala, že se jim do konce roku 2020 nepodaří zvrátit nepříjemnou realitu červených čísel.

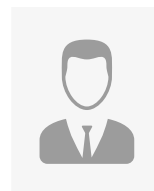
Procházíme velmi rozkolísaným obdobím, kdy se dá těžko odhadovat budoucí vývoj.

Petr Novotný
jednatel, MARINE, s. r. o.

Naše firma je úzce navázána na automobilový, strojný průmysl, R&D a další. S poklesem v těchto segmentech podobně klesá i obrát a ziskovost firmy. Přesto firma posiluje, investujeme především do nových lidí.

Michal Moštěk
Executive Director, TechSoft Engineering, spol. s r. o.

Nepředpokládáme, že bychom za rok 2020 vytvořili zisk. Byl by to zázrak. Bude to za celou historii firmy první vytvořená ztráta. Žádné programy nemohou pomoci. Jsme 100% exportéři a jsme plně závislí na vývoji situace v zahraničí.

Pavel Sobotka
Managing Director, Frentech Aerospace, s. r. o.

V naší společnosti se budeme tvrdě bít za to, abychom se pokusili ziskovost udržet, tento boj bude tuhý a složitý nejméně do konce roku 2020, v roce následujícím se pokusíme vztyčit plachty a postaráme se o růst ziskovosti a zejména o její udržení.

Petr Bilavčík
Director, PRIMA BILAVČÍK, s. r. o.

Cílem pro rok 2020 je u pobočky v ČR nulový hospodářský výsledek.

Ivor Poprach
CEO, Boljtes Group

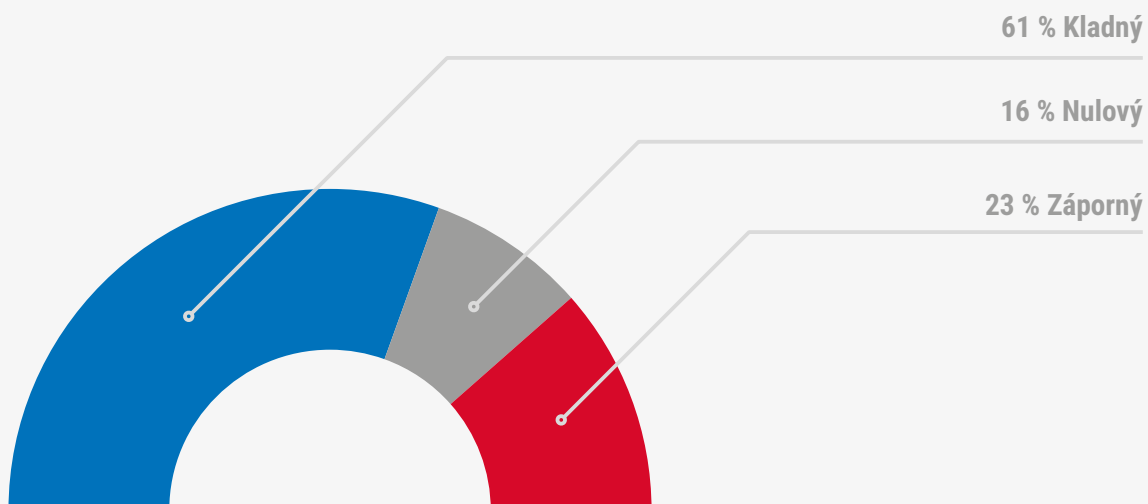

Očekávám propad ziskovosti o 20 %, naším plánem pro rok 2020 je negenerovat ztrátu. Zisk roku 2020 jednoznačně ovlivňuje snížená poptávka po našich produktech, a to zejména ze zahraničí.

Jaroslav Franc
Project Manager, LUX, spol. s r. o.

Jakou výši zisku za rok 2020 očekáváte?

Bojujeme...

Kvido Štěpánek
majitel, ISOLIT-BRAVO

V uplynulých letech jsme masivně investovali do automatizace a robotizace některých výrobních operací, což nám nyní pomáhá v růstu produktivity práce a udržení výrobních nákladů.

Josef Majer
jednatel, Kermi, s. r. o.

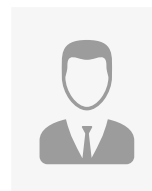
Pomohly nové technologie a automatizace pracovišť a s tím spojená větší produktivita.

Michal Schubert
jednatel, Köster CZ, s. r. o.

Pomáhají nám investice z dřívějška.

Jozef Kyrz

ředitel, Pilana Saw Bodies, s. r. o.

Výrazné snížení „zbytných“ nákladů nám zatím zajistilo stabilitu i zisk. Nemuseli jsme propouštět.

Jan Viktorin

jednatel, EMUGE-FRANKEN servisní centrum, s. r. o.

Rok 2020 byl pro řadu firem, pokud jde o jejich zisk, velmi komplikovaný, a tak není divu, že očekávání pro rok 2021 se nesou ve znamení zlepšení situace. Třetina firem (33 %) se těší na růst své ziskovosti. Jsou to zejména velké společnosti (39 vs. 27 % firem malých a středních).

Čteme-li ale data ohledně vývoje ziskovosti v širších souvislostech, nevyznívají příliš pozitivně – polovina firem (43 %) se obává, že se jim povětšinou nižší ziskovost za rok 2020 nepodaří v roce 2021 opětovně zvýšit, čtvrtina ředitelů (24 %) dokonce předpokládá pokračování poklesu její výše. Ohroženy jsou zejména malé a střední společnosti, kdy pokles své ziskovosti nadále i v roce 2021 předpovídá třetina z nich (35 %).

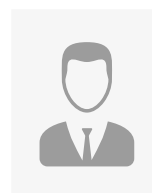
**Třetině firem
poroste v tomto
roce ziskovost**

**Boj malých
a středních firem**

Naše společnost se dostává ve svém podnikatelském segmentu do neustále rostoucího konkurenčního prostředí. Neustálý růst osobních nákladů vyvolaný nefungujícím trhem práce, navíc často neodpovídající růstu produktivity na dané pozici, snižuje konkurenceschopnost a ziskovost společnosti. V budoucím období plánujeme se ještě více zase zaměřit na možné úspory nákladů ve všech oblastech tak, abychom se stali v našem segmentu konkurenceschopnější.

Vladimír Vacek

ředitel, Svatavské strojírny, s. r. o.

Jsme stabilizovaná firma, která současné problémy překonává a má svou vizi do budoucna.

Josef Toman

předseda představenstva, BOS HK, a. s.

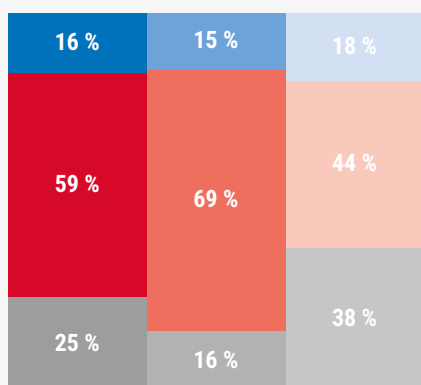
Očekáváte změnu ziskovosti oproti předchozímu období?

2020

Celkem

Malé firmy

Velké firmy

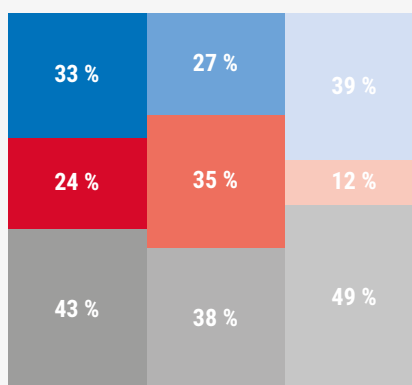

2021

Celkem

Malé firmy

Velké firmy

■ Růst
■ Pokles
■ Stejný

Postup v krizi je vždy obdobný – okamžitá režijní opatření, (paradoxně) zvýšení investic do prodeje, využití rezerv pro tyto operace (pokud jsou vytvořeny) a cílování hospodářských výsledků na pokrytí nezbytných nákladů („černá nula“). Smutným faktem je, že spousta fyzických a právnických osob se za koronavirovou krizi „schovává“ a zneužívá ji pro zakrytí vlastní neschopnosti, lenosti a dlouhodobě špatných podnikových výsledků – což má za následek zneužívání státní podpory.

Ivo Poprach
CEO, Boljtes Group

Jakmile bude opět možné volně cestovat, očekáváme návrat k výsledkům roku 2019.

Jan Králík
CEO, ABS Jets, a. s.

5

Zakázky a kapacity

Polovina firem (49,8 %) má aktuálně méně zakázek než před rokem, o zakázky přišly zejména malé a střední firmy. Mají zajištěnou práci v průměru na půl roku dopředu. Počet firem, které plánují propouštět své zaměstnance, se snížil na jednu pětinu (22,1 %).

Příliv nových zakázek v některých segmentech výrobního průmyslu v druhé polovině roku 2020 se projevil ve zlepšení celkového stavu, pokud jde o komparaci množství zakázek výrobních firem ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku. S poklesem zakázek se v listopadu 2020 musela vyrovnat polovina firem (49,8 procent), což je zlepšení o pět procentních bodů oproti situaci v létě 2020 (viz Analýza českého průmyslu 2020). Stejný počet zakázek, jako ve stejném období před rokem, uvedly dvě pětiny (40,2 procent) firem.

Mírné zlepšení ve vývoji zakázek

Aktuální situace se vymyká veškerému logickému a racionálnímu uvažování ve jménu COVID-19 a krize která s ním přišla. Hledám racionální odpovědi na to, kde se berou aktuální stále vysoké požadavky zákazníků napříč dodavatelskými řetězci jednotlivých automobilek, když všichni mají reálný pokles 20 a více procent v roce 2020 oproti 2019, a dále v průměru avizují, že mají nižší objednávky oproti roku 2019 i na příští období a na nás jsou požadavky vyšší a vyšší oproti roku 2019. To již nemá nic společného s doplněním běžných skladových zásob napříč těmito řetězci ve jménu první covidové vlny a běžnými dodávkami, to bylo plus mínus splněno v polovině října. Nadvýroba z důvodu naplnění skladů, letišť a show roomů z důvodu nových emisních limitů skončila 31. 12. 2020. Z jaké podstaty dnes v r. 2021 vznikají požadavky a objednávky na výrazně vyšší objemy než v r. 2019, když minimálně v Evropě, ale i celosvětově ihned po druhé vlně pandemie navazuje ta třetí?! A to s těmi nejtvrďšími opatřeními, kdy vše je zavřené. Plníme sklady! A musíme počítat s tím, že situace se nezlepší ihned po našem proočkování, tzn. v průběhu 2Q 2021, ale díky stávající nadvýrobě se budeme se systémem chování plyn brzda potýkat min. do 3Q 2021.

Ke kapacitám, máme dostatečnou strojní kapacitu, ale nemáme díky COVIDu, nemocnosti, OČR, atd. pracovníky, kteří by na těchto strojích pracovali. Štědrý systém Antiviru neuvolnil nadbytečnou pracovní sílu tam, kde není produktivně využita ba uměle držena a kterou bychom flexibilně využili v průmyslu. Možná třetí vlna a nejvíce zasažené segmenty trhu nám nějakou novou pracovní sílu přinesou.

Takže ano, od srpna do prosince, a i nyní je vysoký objem zakázek, který se dostal na úroveň roku 2019, případně je vyšší a pozitivně nám pomohl ekonomicky zvládnout rok 2020, ale reálně žijeme na dluh příštích měsíců a veřejných financí, nejen ČR.

Tomáš Prášil

člen představenstva za oblast výroby, techniky a nákupu
a ředitel pro projektové řízení, MOTOR JIKOV Group a.s.

Nacházíme se ve složitém období a hledám cesty, jak z toho ven. Bohužel nám klesají zakázky i od těch zákazníků, se kterými spolupracujeme již několik let. I oni se nacházejí ve složitě situaci. Společným jmenovatelem všech problémů je ztráta zakázek. Výhled na trzích je nejasný.

Jiří Rosenfeld

statutární ředitel a předseda správní rady, Slovácké strojírna, a. s.

Naše firma se zaměřila na dotažení nových projektů stávajících, ale i nových zákazníků z různých průmyslových segmentů. Maximálně jsme využili situace v letním období 2020, kdy bylo možné cestovat k zákazníkům a tyto zakázky dojednat. To bylo naprosto klíčové pro nastartování obchodu a výroby pro konec roku 2020 a celý rok 2021. Nemožnost cestovat nyní ale zásadně brzdí a ovlivňuje možnost získat další nové projekty.

Jan Kočvara

člen představenstva, obchodní ředitel, KOVOSVIT MAS Foundry, a. s.

Současné, převážně negativní trendy v oborech klasického strojírenství kompenzujeme příznivým vývojem zakázek v oborech dopravního strojírenství.

Marek Sucharda

Managing Director, HARTING, s. r. o.

Pro rok 2020 registrujeme i přes koronavirovou krizi jen mírný propad zakázek v jednotkách procent. Našimi hlavními odbytišti jsou Německo a Švýcarsko, kde vlády přistoupily k opatřením proti šíření viru velmi pragmaticky a snažily se nechat průmysl a obchod v chodu.

Josef Majer

jednatel, Kermi, s. r. o.

Negativní situaci z období března až června jsme začali okamžitě řešit s našimi stávajícími i potencionálně novými zákazníky tak, že jsme nepřerušili výrobu, dohodli nové podmínky a především nabídli kapacitu a podporu pro nové projekty, na kterých dlouhodobě společně pracujeme. Výsledkem jsou nové zakázky, kterými jsme se už v říjnu dostali nad předcovidový obrat.

Stanislav Tománek

Project Manager, HTP, s. r. o.

Naše firma dodává výrobky do nemocnic, pro výrobu léků a také balení potravin a hygienických prostředků. Musíme udržet výrobu i přes výpadky našich dodavatelů a chybějících pracovníků (karanténa, nemoc) a výroba se naopak navyšuje.

Michael Dostálek

General Manager, Busch Výroba CZ, s. r. o.

Je znatelná nejistota u investorů a jejich generálních dodavatelů, pro které dodáváme my. Mnoho akcí je nyní zmrazených, případně se odložily z jara, aby se odložily znovu na podzim. Pro nás je to určitě ohrožením s ohledem na výrobní divizi, na druhou stranou příležitostí k investicím za případně výhodnějších podmínek, než bylo možné realizovat v minulosti. Dnes ale všichni „vyčkávají“.

František Kulovaný, jr.

člen představenstva a generální ředitel společnosti,
BAEST Machines & Structures, a. s.

I když se letecký průmysl nachází v těžké situaci, doufáme, že se v průběhu roku 2021 vlivem vyšší důvěry v cestování situace bude postupně zlepšit. Čína již obnovila z velké části letecký provoz.

Pavel Sobotka

Managing Director, Frentech Aerospace, s. r. o.

Naše firma v minulých letech investovala do nových produktových linií, výrobních linek. V současné době čelíme problémům s nedostatkem nových projektů, se kterými bylo počítáno v souvislosti s těmito investicemi. Paralelně čelíme nedostatku pracovní síly na všech úrovních.

Petr Hlaváč

Operations, Plant Manager, Bühler Motor, s. r. o.

Naše firma je připravena na propad zakázek o 10–15 %. Bude se věnovat vnitřním úkolům pro posílení své organizace a pozice na trhu.

Daniel Orel

jednatel, ARBURG, spol. s r. o.

O zakázky přišly zejména malé a střední firmy

Při rozdělení segmentů firem dle velikosti jasně vidíme, že o zakázky přišly v roce 2020 zejména malé a střední firmy (62,8 vs. 36,4 % velkých firem). Vliv má zcela určitě dlouhodobost nasmlouvaných kontraktů, která je tradičně vyšší pro segment velkých společností, a také menší síla malých a středních podniků vůči svým zahraničním odběratelům nebo možnost nahradit ztracené zakázky novými v rychlejším časovém horizontu.

Větší strojírenské podniky se zahraniční účastí mají zatím dost práce a vyrábějí. Omezením jsou opatření vůči covidu, které nám neumožňují fyzickou spolupráci.

Jan Viktorin

jednatel, EMUGE-FRANKEN servisní centrum, s. r. o.

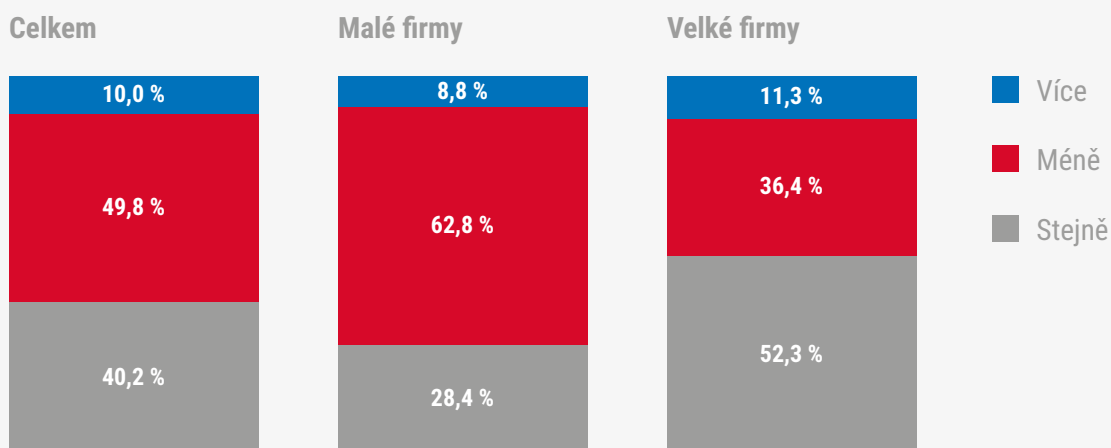
Aktuálně se snažíme pokrýt vysokou poptávku po našich výrobcích, největším problémem je získání kvalifikovaných zaměstnanců na trhu práce. Situace je podobná jako před koronavirovou krizí. Do budoucna plánujeme rozšíření výroby na nově postavené hale.

Daniel Pazdera

jednatel, Mubea Group

Nasmmlouvané zakázky ve srovnání s minulým rokem (listopad 2020)

My dnes stojíme na rozcestí – na jednu stranu máme rychle rostoucí byznys v oblasti materiálů pro aditivní výrobu, na druhou stranu dopady krize pro náš automobilový byznys jsou brutální. Takže se budeme rozhodovat, zda není smysluplné uzavřít všechny projekty, které stojí mimo náš „core business“.

Josef Doleček

CEO & Founder, Fillamentum, a. s.

Rok 2020 hodnotím vzhledem k objemu zakázek i realizace jako dobrý. Další vývoj se dá těžko předvídat.

Richard Brinke

ředitel a vedoucí obchodního úseku, Ironet, s. r. o.

Zajištění na půl roku

Rozdíly mezi velkými společnostmi a malými a středními firmami se výrazně zvýšily, i pokud jde o zabezpečení práce do budoucna. Aktuálně mají výrobní podniky nasmlouvané zakázky v průměru na šest měsíců. Velké firmy jsou však zabezpečeny více než dvojnásobně oproti firmám malým a středním (osm vs. tři měsíce). Vliv na tento trend má samozřejmě vývoj v segmentu automotive, který je charakteristický nominacemi do dlouhodobých projektů (platí zejm. pro velké firmy) a který se mohl těšit z oživení koncem roku 2020.

Růst zakázek očekávají zejména velké firmy

Pokud jde o situaci v 1. Q roku 2021, jsou to velké firmy, které jsou optimističtější – tři pětiny z nich (59,3 %) očekávají další zvýšení objemu svých zakázek. Oproti tomu malé a střední firmy zvýšení počtu uzavřených kontraktů (měřeno finančním vyjádřením) nepředpokládají (potvrzuje 65,3 % ředitelů).

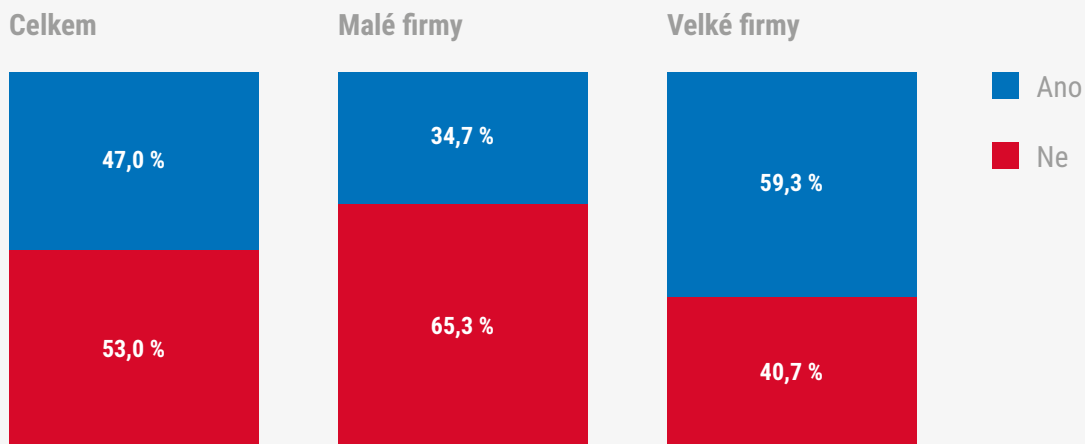

Od září jsme se v zakázkách vrátili na úroveň roku 2019. Vývoj zakázek je i nadále pozitivní. Daří se nám, i když s obtížemi, uspokojovat rostoucí poptávku. Znovu však musíme čelit dlouhotrvajícímu problému v českém průmyslu – nedostatku personálu na trhu práce. Máme otevřeno několik set pozic ve výrobě, další také v oblasti IT a vývoje.

Milan Šlachta

reprezentant Bosch Group v České republice a na Slovensku

Očekáváte v prvním čtvrtletí roku 2021 růst vašich zakázek?

Koronavirus na jaře výrazně zasáhl naši výrobu formou snížení objednávek našich zákazníků. V průběhu léta a zejména na podzim jsme se vrátili k původně plánovanému objemu výroby, v některých případech ovšem čelíme nedostatku materiálu. V příštím roce uvedeme do sériové výroby několik nových výrobních linek, které budou nahrazovat zařízení pro výběhové výroby. Celkově očekáváme udržení dlouhodobých výrobních kapacit.

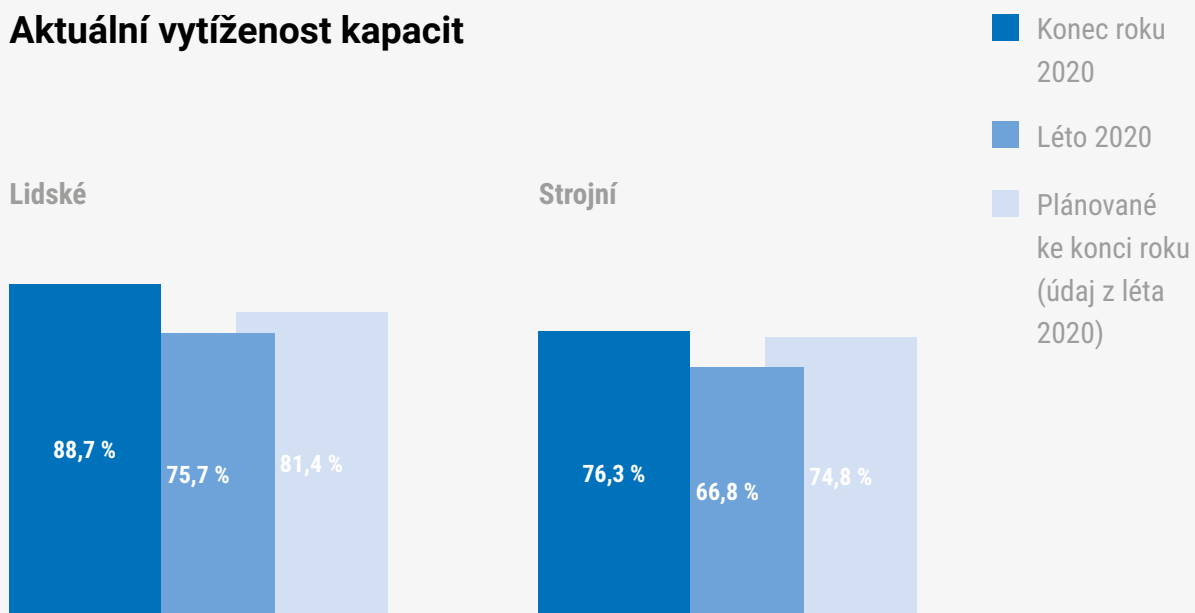
Tomáš Vondrák

ředitel, Continental Automotive Czech Republic, s. r. o.

Vytíženost výrobních kapacit průmyslových firem se v druhé polovině roku 2020 opětovně zvýšila. Aktuálně mají výrobní firmy zaměstnány strojní kapacity na 76,3 % a lidské na 88,7 %. To je dokonce o něco více, než byla jejich predikce vytíženosti na konci roku, kterou učinily v létě.

Opětovné vytížení výrobních kapacit

Aktuální vytiženost kapacit

Zaměřili jsme se 100% na zajištění bezpečnosti pro všechny naše zaměstnance ve vztahu k možnému zamezení šíření nákazy, prevence vůči možnému nakažení. Dále se věnujeme flexování variabilních i fixních nákladů. Toto nám odkrývá nové možnosti a výzvy, které jsme možná před covidem neviděli nebo spíše nerespektovali. Dle současného vývoje jsme připravení na nárůst výroby našich závodů v ČR během dvou až čtyř let o více než 80 %.

Marek Čížek

Industrial Performance Manager East Europe, Faurecia Clean Mobility

6

Zaměstnanost a kvalifikovaná pracovní síla

Počet firem, které plánují propouštět své zaměstnance, se snížil na jednu pětinu (22,2 %). Další pětina (22 %) by naopak chtěla své kapacity navýšit, a to v průměru o 4,8 % procent. Na trhu však nemohou najít vhodné zaměstnance. Chybí zejména ti kvalifikovaní.

V druhé polovině roku se většina společností připravovala na druhou vlnu pandemie a měla k dispozici již dostatečné množství informací, aby mohla revidovat své výrobní, investiční a personální plány. Dohromady s faktem, že potenciál českého průmyslu stále ochromuje nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců, kterých je na pracovním trhu jako šafránu, klesl počet firem, které plánují v příštím období snížit své kapacity z jedné třetiny (32,5 % – Analýza českého průmyslu 2020) na jednu pětinu (22,15 %).

**Počet firem,
které budou
propouštět, klesá**

Propouštět bude pětina firem, v průměru o 8,3 %

Zároveň se snížil i průměrný objem propuštěných pracovníků, a to z 11,5 % na aktuálních 8,3 %. Své zaměstnance nejsou schopné udržet mnohem více malé a střední firmy (27,6 %) než firmy velké (16,7 %).

Vliv na zastavení propouštění mělo zcela určitě navýšení zakázek ke konci roku 2020, zejména v některých segmentech českého průmyslu. Otázkou je, do jaké míry byla navýšená výroba podložena skutečnou poptávkou, a do jaké míry je zaměstnanost na příslušných pozicích dlouhodobě udržitelná. Zároveň se stále zvyšují rozdíly mezi jednotlivými segmenty firem. Předpokládám tedy, že pracovní trh v roce 2021 bude velmi turbulentní.

Alena Burešová

Senior Manager for Industry Research and
Development, Národní centrum Průmyslu 4.0

Dosavadní štědrá vládní podpora mnoha oblastí zatím drží nezaměstnanost na stále relativně nízké úrovni. Je zde otázka, zda je na místě plošná podpora takových služeb, které se v důsledku změn v lidském chování vlivem covidu patrně neudrží v takovém rozsahu, jako tomu bylo doposud. Už i v dřívějším období se totiž začalo ukazovat – a není to jen zkušenost České republiky, ale zejména řady západních zemí – že jednostranně kladený důraz výhradně na sféru služeb se neukázal z hlediska stability hospodářského vývoje jako rozumný.

Obor obráběcích a tvářecích strojů patří mezi těch několik málo tuzemských segmentů, které disponují sofistikovanou finální produkcí, a přitom si zachovaly domácí vlastnickou strukturu i vývojovou základnu. Tíží je rostoucí nedostatek kvalifikované pracovní síly, schopných obchodníků, finančníků a pracovníků v oblasti marketingu a potřeba strukturálních změn v oblasti HR. Vzhledem k nárokům, které na náš obor klade aplikace principů Průmyslu 4.0, digitalizace, automatizace, robotizace, využití umělé inteligence a dalších moderních trendů, se nepochybně neobejdeme bez schopných vývojářů, konstruktérů, ale i pracovníků se znalostí problematiky IT. Předpokládám, že právě tyto požadavky by mohly být perspektivní pro mladé vzdělané odborníky a přitáhnout je k práci ve strojírenských oborech.

Oldřich Paclík

ředitel, Svaz strojírenské technologie

Naším cílem je udržet zaměstnance na palubě a zatím se nám to daří. Pomohl nám v tom i vládní program Antivirus a podporujeme ukotvení kurzarbeitu jako dlouhodobého a systémového nástroje pro případ dalších krizí. Na trhu práce navíc stále přetrvávají strukturální problémy jako stárnutí populace, nízká mobilita zaměstnanců nebo nedostatečná podpora technického vzdělávání (včetně duálního vzdělávání), které je také třeba systémově řešit.

Bohdan Wojnar

prezident AutoSAP a předseda představenstva, Škoda Auto, a. s.

Je třeba otevřeně říci, že současný stav zaměstnanosti je značně zakonzervován vládními podpůrnými programy, neodpovídá aktuální kondici ekonomiky. Na druhou stranu je přidušená ekonomika na značkách, čeká na rozběh a velké propouštění a hromadné krachy firem by ten rozběh asi utlumily. Myslím ale, že v třetí vlně nás bohužel toto částečně čeká (dokud to nepřeruší vakcinace). Vyšší počet nezaměstnaných, a tedy poptávajících práci, vytrhne trn oborům, kde je dlouhodobá podzaměstnanost a v krizi se jim daří, na druhou stranu se tím bude tlumit důvod pro větší digitalizaci firem. Takže z pohledu zaměstnanosti a přelévání mezi obory očekávám turbulentní období. Jsem ale optimista a věřím, že nás tato zkušenost znovu nastartuje.

Martin Mata

ředitel, ICUK

Je nutná liberalizace pracovního trhu. Schopné firmy nemají pracovníky a neschopné firmy jsou udržovány prostřednictvím státních podpor.

Pavel Juříček

majitel, Brano Group, a. s.

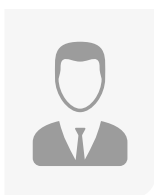
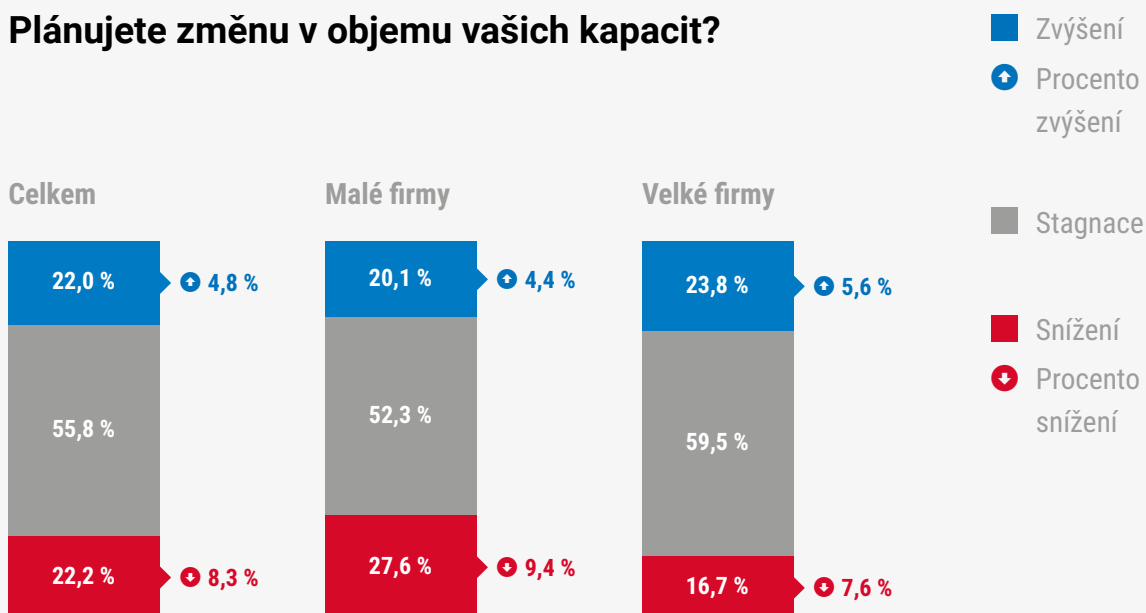
Na trhu práce je nedostatek personálu a stát vyplácí firmám, které nemají dostatek zakázek, podporu k udržení umělé zaměstnanosti z našich daní. Stát takto tlačí problém před sebou, zatímco uměle zaměstnaní by už dávno mohli mít reálný pracovní poměr.

Rostislav Zabystřan

Managing Director, jednatel, STEELTEC CZ, s. r. o.

Plánujete změnu v objemu vašich kapacit?

Pokud bude pokračovat pokles našeho obratu i nadále v roce 2021, zaměstnance budeme muset propustit. Plán je vrátit firmu na obrat z roku 2019.

Libor Lukeš

ředitel, A.P.O. – ELMOS, v. o. s.

Stále přetrvává nedostatek kvalifikovaných pracovních sil

Pětina firem (22 procent) by ráda zvýšila počet svých zaměstnanců, limitem pro ně je však tradiční problém české ekonomiky posledních let – nedostatek pracovních sil. Aktuální situace na trhu práce je kvůli dlouhodobému nedostatku průmyslových pracovníků v České republice, společně s vládními opatřeními na trhu práce, stabilní. Firmy, které se těšily, že koronavirová krize přinese větší možnost mobilitu zaměstnanců, jsou povětšinou zklamané.

Znovu musíme čelit dlouhotrvajícímu problému v českém průmyslu – nedostatku personálu na trhu práce. Máme otevřeno několik set pozic ve výrobě, další také v oblasti IT a vývoje.

Milan Šlachta

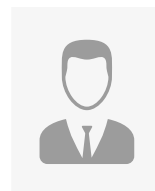
reprezentant Bosch Group v České republice a na Slovensku

I přesto, že jsme prožili největší hospodářský otřes v novodobých dějinách, trh práce zůstává v tuzemsku velmi stabilní a nezaměstnanost nijak prudce neroste. Samozřejmě je to dáno i vládními programy na udržení zaměstnanosti, mimo jiné programem Antivirus. Ani pandemie koronaviru nicméně nesnížila poptávku po zahraničních pracovnících. Z toho vyplývá, že i během krize mnoho tuzemských firem nemůže na českém trhu práce najít vhodné zaměstnance do svých provozů. Je proto důležité udržet, samozřejmě v rámci epidemických regulí, možnost náboru zaměstnanců z ciziny. A to i z toho důvodu, že firmy se při restartu své plné výroby neobejdou bez zaměstnanců, kterých se jim nicméně v České republice dlouhodobě nedostává.

Vladimír Dlouhý
prezident, Hospodářská komora ČR

Pokud bude vládními opatřeními a programy donekonečna podporována umělá zaměstnanost v ČR, budeme my jako závod mít velký problém s uskutečněním investice a nalezením dostatečného množství pracovní síly.

Václava Vachalová
Engineering GMS Coach, Gerresheimer Horsovsy Tyn, spol. s r. o.

Potřebovali bychom více agenturních zaměstnanců, např. z Ukrajiny. Bohužel byly pozastaveny žádosti o zaměstnanecké karty v rámci programu Kvalifikovaný zaměstnanec – Mongolsko.

Daniel Pazdera
jednatel, Mubea Group

Vzhledem k přetrvávajícímu nedostatku kvalifikovaných pracovníků bychom ocenili udělení pracovního povolení pro zaměstnance z Ukrajiny při prvním vstupu minimálně na jeden rok s možností prodloužení. Dokud nebude dostupná kvalifikovaná pracovní síla v ČR, jsme nuceni tímto způsobem obsazovat určité profese ve výrobě a tři měsíce pro první vstup jsou pro většinu výrobních společností velmi nepraktické a drahé.

Josef Majer
jednatel, Kermi, s. r. o.

7

Investice a digitalizace

Investiční aktivita firem se začíná obnovovat, ohroženy jsou však malé a střední firmy. Pouze 15,8 % z nich si bude moci v příštím období dovolit vyšší investice. S řediteli jsme diskutovali i o vlivu a možnostech digitalizace při překonání současné krize.

Obnovení investiční aktivity firem

Výrobní firmy revidovaly své investiční plány v reakci na první vlnu pandemie a další snižování investiční aktivity naštěstí ředitelé většinou nepředpokládají. Plánovanou redukcí investičních prostředků zmínila pouze pětina ředitelů (18,3 %), v průměru budou muset snížit prostředky vynaložené na investice o 17,3 %. Sám o sobě by tento trend samozřejmě pozitivní nebyl, nicméně v porovnání se situací v létě roku 2020 se jedná o výrazné zlepšení (viz Analýza českého průmyslu 2020).

Čtvrtina firem bude investovat více

Naopak došlo ke zvýšení počtu firem, které plánují pro další období vyšší investice. Čtvrtina firem (26,8 %) bude investovat více, přičemž objem svých investic zvýší v průměru o jednu třetinu (31,2 %).

Jsem přesvědčen, že právě digitální technologie jsou klíčem k dlouhodobé konkurenceschopnosti českých firem a tím i prosperity České republiky. V dobách klesajícího růstu a nejistoty je každá investice složitější než v období konjunktury, je však potřeba mít stále v patrnosti, že pokud české firmy investice v této oblasti sníží (nebo dokonce zastaví), hrozí, že jim ujede vlak a nahradí je progresivnější konkurence. Zavádění digitálních řešení pomáhá (sub) dodavatelským firmám kompenzovat postupně slábnoucí komparativní výhodu v podobě relativně nižší ceny práce a současně jim umožňuje se plně napojit do digitálního řetězce svých zákazníků. Stejně však pomáhá firmám, které se zaměřily na činnosti s vyšší přidanou hodnotou, zrychlit proces vývoje a zefektivnit zavádění nových a inovovaných produktů do výroby. Všem firmám bez rozdílu digitální technologie umožňují rychle a efektivně reagovat na měnící se poptávku. Koronavirová pandemie zřetelně ukázala, že firmy, které již ve svých provozech digitální technologie zavedly, dokázaly vlivům koronavirové krize mnohem lépe čelit a následně urychlit své zotavení.

Eduard Palíšek

generální ředitel skupiny Siemens Česká republika

Pandemie opět zintenzivnila debatu o zdrojích firemního financování investic a inovací. Je dobře, že se tato debata neodehrává už jen na půdorysu banka - firemní klient, ale začíná zahrnovat také ostatní hráče jako jsou stát, kapitálové instituce nebo individuální investoři. Bankovní financování je sice nadále rozhodující, koneckonců i v průběhu pandemie financovaly banky firmy stejně nebo více jako před pandemií a řada úvěrů šla právě na investice. Je ale fajn, že svou investiční strategii začíná konečně rozvíjet také stát, ať už skrze strategické nástroje typu Národního rozvojového fondu, nebo připravovaným rozšířením záručního programu Covid 3 o cenově dostupné investiční financování. Máme bezpochyby velké rezervy v rozvoji kapitálového trhu, který se na financování firem podílí zatím jen málo. Naštěstí ale roste počet silných investičních skupin a investorů, kteří mají chuť a potenciál investovat do domácích firem, a i v rámci pražské burzy jsme svědky úspěšných vstupů inovativních firem jak jsou Pilulka.cz a další. Potenciál mají určitě i stále populárnější firemní dluhopisy, jakkoli by si zasloužily větší dohled regulátora. Jsem zkrátka přesvědčen, že banky budou jenom rády, přibude-li na poli investičního financování více silnějších subjektů, protože z toho budou ve výsledku profitovat nejenom ony, ale především průmysl a celá společnost.

Tomáš Salomon

prezident České bankovní asociace a předseda
představenstva České spořitelny

Investice do inovací, případně do výzkumu a vývoje mohou v tuto chvíli výrazněji proměnit sortiment a vnitřní procesy podniků, a tím přispět k zvýšení jejich konkurenceschopnosti. Podle toho, jaké množství podniků se hlásí do našich programů podpory výzkumu, vývoje a inovací, vidíme, že tak skutečně činí. Samozřejmě je ale patrné, že investice v tuto dobu jsou zatíženy velikými nejistotami a podniky pečlivě zvažují, do čeho se pustí.

Eduard Muřický

náměstek ministra průmyslu a obchodu ČR

Přežít krizi mohou jen firmy natolik silné, že budou mít dostatek vlastního kapitálu a schopností do budoucna inovovat. Pro ty tu příležitost bude, zejména pokud budou přicházet na trh s globálně konkurenceschopnými produkty. Problém je, že řada takových firem se orientuje právě např. na automobilový nebo letecký průmysl, který je dnes v obtížné situaci.

Oldřich Paclík

ředitel, Svaz strojírenské technologie

Investovat budou zejména velké firmy

Prostředky na dlouhodobý vývoj mají aktuálně zejména velké společnosti, kdy zvýšenou investiční aktivitu v příštím období potvrzují dvě pětiny ředitelů (37,8 %). Malé a střední výrobní firmy si vyšší investice v příštím období nebudou moci příliš dovolit. Pouze 15,8 % malých a středních podniků plánuje v příštím období investovat více. Efektivní podpora malých a středních firem se stává více než kdy jindy důležitou pro celkovou stabilizaci českého průmyslu.

Cíleně jsme kontinuálně investovali v minulém roce do aplikovaného výzkumu a vývoje, digitalizace našich výrobních a projektových procesů (např. MES MOTOR JIKOV). Cíleně budeme investovat i nadále do rozšíření digitalizace našich procesů, nových technologií a strategie MOTOR JIKOV 2030+.

Za velmi důležitou a stále významnější považujeme účinnou spolupráci s vysokými školami, univerzitami v oblasti aplikovaného výzkumu a vývoje. Jestliže chceme být konkurenceschopní a posouvat se v duchu znalostí ekonomiky a strategických cílů, jakými jsou využití vodíku, palivových článků a budování infrastruktury, dále digitalizace výrobních a „kancelářských“ procesů, virtuální a rozšířená realita, produkční 3D tisk komponent spojený s organickým designem, tak sami to nezvládneme! Největší investicí jsou totiž správná partnerství,

šikovní a motivovaní lidé, a to vše dohromady vytváří patřičné know-how a zabezpečuje organický růst společnosti.

Tomáš Prášil

člen představenstva za oblast výroby, techniky a nákupu
a ředitel pro projektové řízení, MOTOR JIKOV Group a.s.

Naše společnost plánuje velkou investici v oblasti hybridní pece, která zvýší flexibilitu výroby a umožní menší závislost na surovinách, jako je uhlí a železná ruda.

Miroslav Hýbl

Head of Automation plant, LIBERTY OSTRAVA

Pomáhají nám inovace a nová technologická zařízení. Také si osvojujeme nové technologie, které jsou na trhu poměrně výjimečné.

Ondřej Tyc

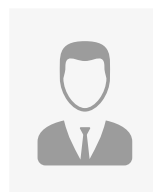
jednatel, TYC Kooperace, s. r. o.

Nyní je čas tvrdě pracovat na budoucnosti firmy. U nás je to nabídka vlastní automatizace zákazníkům.

Jiří Kotyška

ředitel, DEPRAG CZ, a. s.

Každá krize dává příležitost silným firmám připravit se na budoucí růst poptávky. Pro firmy je v tomto čase důležité investovat do nových technologií, zvýšit kvalifikaci zaměstnanců, a tím zvýšit svoji konkurenceschopnost.

Jindřich Vaňous

Country Manager CZ & SK, KUKA CEE GmbH, odštěpný závod

Chtějí-li výrobci udržet svoji konkurenceschopnost, musí investovat krize nekrize. Ale krize je tou vhodnou příležitostí především pro ty prosperující, aby převzali ty méně úspěšné.

Jiří Hynek

prezident, Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR

Je třeba si uvědomit, že malé a střední firmy v odvětvích, která budou nejvíce zasažena pandemií a karanténními opatřeními, nebudou mít na nějaké investice vůbec náladu, budou zkrátka bojovat o přežití. Určitě si ale minimálně pro svůj obchod uvědomí sílu internetu a digitalizaci prodeje i svého marketingu. V tom vidím pro ně největší příležitost. Pokud došlo k poklesu objednávek i zakázek u výrobních firem a mají-li rezervy, tak právě v době ekonomického útlumu je tzv. nejlepší čas investovat, inovovat. Loňský a předloňský nedostatek pracovní síly i zdravotní křehkost zaměstnaneckých týmů v době pandemie je nejspíš příměje k vyšší míře digitalizace, optimalizaci kancelářských prostor (díky systematizaci home office), ale třeba také k investicím do energetické soběstačnosti a větší udržitelnosti (z důvodů úspor provozních nákladů). Tento trend byl patrný už letos, myslím, že v příštím roce jen posílí.

Martin Mata
ředitel, ICUK

Dá se předpokládat, že v následujícím období budou mít firmy finanční problémy a budou investovat velmi opatrně a po zralé úvaze. Prioritou budou jistě inovace a úspory. Vysoké školy budou řešit svoje rozpočty a hledat další zdroje financování. Zde vidím příležitost pro obě strany. Téma P4.0 ukazuje, kam by měl průmysl a společnost směřovat a vysoké školy by měly tento trend náležitě podpořit ve svých třech rolích. Téma transferu technologií je ideální právě pro nastavení úrovně těchto vztahů v nových podmínkách. Průmysl bude mít, sice v omezené míře, prostředky na investice, a bude mít prioritní požadavek na rychlost zavedení inovací. Vysoké školy mají špičkové vybavení a další zdroje pro řešení konkrétních zadání. Aby se inovace dostaly co nejdříve do praxe, bude nutné celý proces zkrátit. Cestu vidím ve větší podpoře státu, a hlavně ve společném postupu vysoké školy a firmy při řešení konkrétního zadání již od okamžiku definování vhodné inovace. Společně se tak vyjasní a jasně nastaví role jednotlivých partnerů, využívání společných zdrojů transferu, otázka ochrany duševního vlastnictví a vypořádání vztahu k výsledku spolupráce. Hlavně se ale operativně vyřeší specifické požadavky firmy a nutné úkony spojené se zavedením do praxe (požadavky norem, bezpečnostní aspekty, analýzy rizik atd.). Současná praxe, kdy jsou v mnoha případech nabízeny výsledky vědeckých a výzkumných aktivit vysokých škol ve stavu, kdy je nelze rychle zavést do praxe, transfer výrazně prodlužují. Udělený patent neznamena funkční výrobek nebo technologii, výsledek se musí dokončit a často vzniká problém s oceněním takové činnosti a nastavením smluvních vztahů. Stále platí, že úspěšný transfer předpokládá, že vysoká škola bude na téma nahlížet očima firmy a firma očima vysoké školy.

Pavel Němeček

proděkan pro vědeckou činnost a spolupráci s průmyslem,
Fakulta strojní, Technická univerzita v Liberci

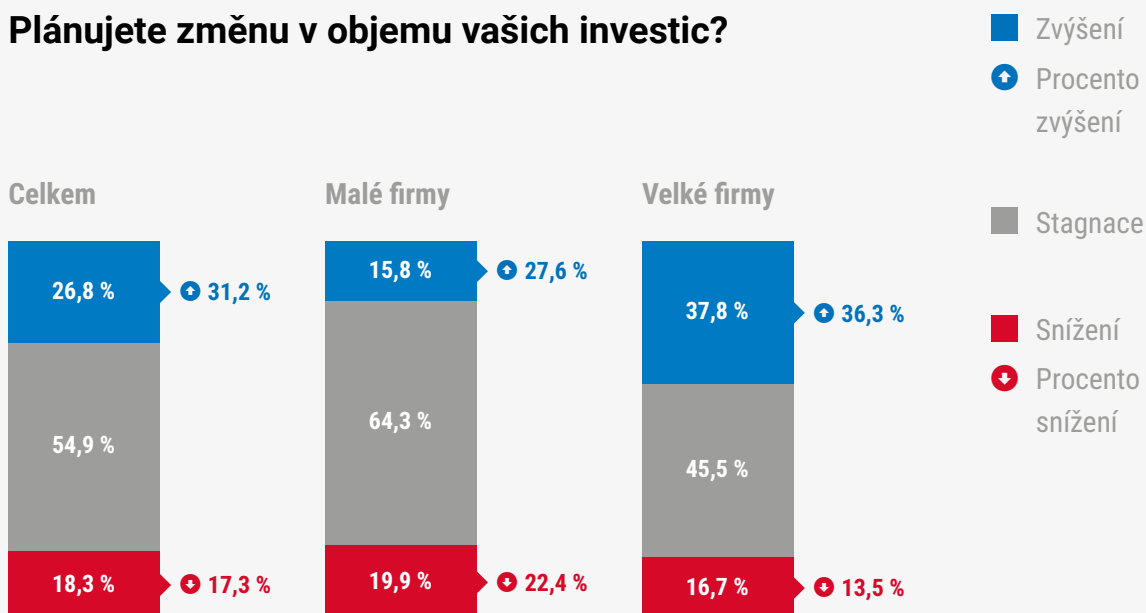
Chápeme současnou situaci jako šanci a investujeme do nových technologií. Po skončení pandemie dojde ke změnám v rozdělení tržních podílů a my chceme být mezi vítězi!

Pavel Rieder

jednatel, JULI Motorenwerk, s. r. o.

Plánujete změnu v objemu vašich investic?

Postupné zvyšování konkurenceschopnosti firmy na trhu a zvyšování přidané hodnoty výrobků pro zákazníka nelze realizovat bez průběžných investic do lidského know-how a do modernizace výrobních, distribučních a prodejních procesů. Jednou z efektivních cest se ukazuje aplikování inovací, jejichž efektivita se ověřila v celosvětovém měřítku. Znalost aktuálních mezinárodních trendů a rychlý přenos koncentrovaného know-how z inovativních zemí jako je např. Izrael umožňuje vyhnout se slepým uličkám a „objevování kola“ v domácích podmínkách. To se týká nejen podnikové sféry ale i veřejné správy a zdravotnictví.

Co se týče strategických investic, chování se anticyklicky má své zásadní výhody. V době recese či krize to chce mít likvidní kapitál, dobrý nos na vhodné investice a dobře rozumět danému businessu. Bez dostatečného počtu kvalitních a důvěryhodných lidí zejména v klíčových manažerských pozicích tuto strategii ale efektivně realizovat nelze.

Josef Tesařík

ředitel Moravské vysoké školy Olomouc (MVŠO)

Bohužel v současné době nejsme schopni investovat.

Michal Štilip

jednatel, PILSEN TOOLS, s. r. o.

Zrušili jsme skoro všechny investice a nechali jen ty důležité, které již nemůžeme a nechceme zastavit. Kvůli absenci rozumné ekonomické státní politiky a legislativy jsou nadobro zastavené plánované investice do staveb a vybavení. Zrušené pravidelné investice do obnovy dopravních prostředků. Pečlivě sledujeme chod našich čtených zákazníků (okolo 1300 strojírenských fabrik v ČR, SK a jinde) a denně detekujeme možné bankroty, abychom minimalizovali naše ztráty z těchto událostí.

Valeri Zakrepa

jednatel, GRUMANT, s. r. o.

S řediteli výrobních firem jsme také diskutovali o tom, jak jim v současné situaci pomáhá digitalizace, robotizace, automatizace a Průmysl 4. 0. Odpovědi se samozřejmě lišily dle typu výroby firem a jejich velikosti. Úhrnné odpovědi však potvrzují, že krize urychlí tyto procesy v českém průmyslu.

Digitalizace jako pomocník při aktuální složité situaci?

Pandemie Covid-19 digitální transformaci v oblasti výroby a logistiky ŠKODA AUTO ovlivnila a urychlila. Koronavirus nás přiměl přehodnotit naše priority a ujasnit si, co je v zájmu našich zaměstnanců, zákazníků a našeho podnikání v této souvislosti nejdůležitější. Díky týmovému duchu, proaktivnímu způsobu myšlení a agilnímu jednání jsme zvládli výzvy spojené s řešením pandemie v našich výrobních závodech. Stejně hodnoty nám pomohou řídit také digitální transformaci našich závodů. A to v duchu hesla typického pro ŠKODA AUTO – Simply Clever.

Michael Oeljeklaus

člen představenstva za oblast výroby a logistiky, Škoda Auto, a. s.

Ano, všechny uvedené nástroje považujeme za konkurenční výhodu firem, které se jimi dlouhodobě zabývají, protože kromě zmiňované konkurenceschopnosti zvyšují produktivitu práce a snižují nároky na lidský kapitál.

René Hilscher

generální ředitel, CROMODORA WHEELS, s. r. o.

Je to nyní základní pilíř našeho rozvoje.

Pavel Juříček
majitel, Brano Group, a. s.

Krise ukázala dvě slabiny firmy – přílišnou závislost na práci výrobních operátorů a cenu jejich práce. Tato kombinace se ukázala silně negativně v okamžiku, kdy přes převis zakázek jsme v důsledku nemocnosti a „ošetřování členů rodiny“ v souvislosti s Covid-19 nebyli schopni obsadit výrobní linky a nemohli vyrábět vůbec nebo jen omezeně a s vyššími jednicovými náklady. Dnes již částečně očekáváme snížení osobních nákladů v důsledku razantního snížení počtu zaměstnanců právě v důsledku využití automatizace a digitalizace.

Josef Doleček
CEO & Founder, Fillamentum, a. s.

Značné a pečlivě cílené investice do modernizace naší firmy v rámci Průmyslu 4.0 důsledně provádíme již více než pět let. V situaci hluboké ekonomické krize jsou náklady na tyto investice na hranici únosnosti, ale jsme si vědomi, že bez těchto změn nemůžeme dále obstát. Žádnou finanční podporu státu jsme na tyto investice nebyli schopni sehnat. Většina těchto našich aktivit se provádí k eliminaci chyb a zanedbání státní politiky v přípravě gramotných odborníků a v motivaci lidí k osobnímu vzdělávání. Je to investice z nouze, ale stejně nás to nakonec nemůže zachránit, protože politika v rámci aktivit Průmyslu 4.0 může a musí snížit potřebu počtu lidí ve firmě, ale nemůže je nahradit úplně.

Valeri Zakrepa
jednatel, GRUMANT, s. r. o.

Digitalizace umožnila velkému procentu našich zaměstnanců pracovat z domova, obecně nám pomáhá zrychlovat tok informací a usnadňuje operativní rozhodování.

Tomáš Vondrák
ředitel Continental Automotive Czech Republic, s. r. o.

Z určité části nám digitalizace a Průmysl 4.0 pomáhají, výroba L 410 je ale stále převážně postavená na lidské práci.

Ilona Plšková

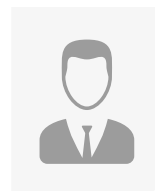
generální ředitelka, Aircraft Industries, a. s.

Částečně nám nahrazují některé profese, zjednodušují přenos informací.

Ivo Dubš

předseda představenstva, DEMONTA Trade SE

Naše současné výrobní spektrum neumožňuje plné využití benefitů spojených s Průmyslem 4. 0. Hraje zde roli nedostatek kvalifikovaného personálu a nejisté budoucnosti spojené s probíhající pandemickou krizí, tedy i možností větších investic.

Petr Hlaváč

Operations, Plant Manager, Bühler Motor, s. r. o.

Upřímně ne zcela. Samozřejmě komunikační možnosti jako MS Teams nebo Zoom umožňují efektivní práci i na home office. Zákazníci změnili svoje objednávky a my se museli flexibilně přizpůsobit. Je to hodně o lidech. Častá změna výroby, menší série atd. u nás moc automatizaci nenahrávají.

Michael Dostálek

General Manager, Busch Výroba CZ, s. r. o.

Ano, snižují administrativní náročnost.

Kvido Štěpánek

majitel, ISOLIT-BRAVO

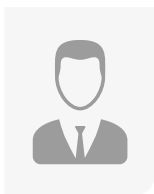

Intenzivně digitalizujeme především administrativní procesy pomocí technologie RPA. To nám umožní zefektivnění, zjednodušení a zrychlení těchto procesů.

Miroslav Hýbl

Head of Automation plant, LIBERTY OSTRAVA

Veškerá korespondence, faktury a objednávky jsou pouze on-line. Škoda, že to tak nefunguje se státní správou.

Dana Hrabáková
jednatelka, Chalk, spol. s r. o.

Ne. Chybí dotační tituly i pro středně velké firmy.

Aleš Kainz
ředitel a prokurista divize zapouzdřené vodiče, EGE, spol. s r. o.

Ano, konkrétně ve volatilitě výroby je automatizovaná výroba flexibilnější. Navíc nepodléhá tolik vlivům, jako je nemocnost nebo karanténa.

Tomáš Kolář
Managing Director, CEO LINET, spol. s r. o.

V oblasti slévárenství, které je technologicky velice konzervativní, nám prakticky inovace, digitalizace a Průmysl 4.0 pomáhají minimálně. Zaměřujeme se na zproduktivnění, zjednodušení a zlevnění stávajících procesů. Máme sice v plánu investice do robotizace pracoviště cídnění odlitků, nicméně vzhledem k ekonomické situaci jsme nuceni realizaci odsunout.

Jan Kočvara
člen představenstva a obchodní ředitel, KOVOSVIT MAS Foundry, a. s.

Dochází ke změně způsobu komunikace se zákazníky a prezentace našich produktů.

Tomáš Jahn
ředitel, STASTO Automation, s. r. o.

Zvyšují naši konkurenceschopnost na trhu tím, že pomáhají zlepšovat produktivitu a reagovat na snižující se procento nezaměstnanosti v naší společnosti a stárnutí naší populace.

Jakub Drahorád
Site General manager CDA Rakovník VALEO Autoklimatizace, k. s.

V této oblasti je Bosch průkopníkem bez ohledu na pandemii Covid-19. Dlouhodobě investujeme do digitalizace procesů výroby. Pandemie některé projekty urychlila. V Česku směřuje většina do automatizace výroby.

Milan Šlachta

reprezentant Bosch Group v České republice a na Slovensku

Jestli mohla probíhající koronakrize české firmy něco naučit, tak to byla digitalizace. Vlivem karanténních opatření řada podniků musela omezovat počet lidí v provozech, a proto často investovala do větší automatizace výroby. To je fenomén, který může v dalších letech urychlit nástup výroby s vyšší přidanou hodnotou, a vést tak k přirozenému nárůstu mezd v tuzemské ekonomice. Zde je nicméně velmi důležitá role státu, aby dlouhodobě zajistil např. zrychlené odpisy na klíčové investice do digitalizace výroby nebo výzkumu a vývoje.

Vladimír Dlouhý

prezident, Hospodářská komora ČR

Krize přináší změny a příležitosti, a to by se mělo promítnout i do oblasti investic. Samozřejmě by měly nyní převládat investice do digitalizace všech procesů, silné datové platformy a získávání co nejpřesnějších informací o vývoji firmy v reálném čase, tolik potřebných pro rychlé a správné rozhodování v turbulentních časech. V tom významně pomáhají informační systémy typu ERP. Dále je potřeba digitalizovat procesy, které byly závislé na lidské práci a osobním kontaktu, aby se snižovala zranitelnost firem covidem. Digitalizovat se dá např. komunikace se zákazníky díky nástrojům online nebo prodej díky e-shopu. Skvělé je, pokud je e-shop přímo provázaný s ERP, pak vše funguje „beze švů“.

Podle nás je ovšem největší příležitostí možnost změnit obchodní strategii a obchodní modely nebo zavést zcela nové obchodní kanály. To vše vyžaduje se především „od podlahy“ znovu zamyslet, kdo jsou zákazníci, jaký produkt jim dodáváme a jak jim být blíže, rychleji a ve vyšším naplnění jejich očekávání. Využití ve velké míře moderní nástroje e-commerce je zřejmá výhoda. V případě zájmu rádi pomůžeme s analýzou stavu, návrhem řešení a jeho realizací.

Petr Vojta

obchodní ředitel, ABRA Software, a. s.

Rok 2020 ukázal, že dosavadní spoléhání výrobních firem na komunikaci a řízení výroby bez digitální podpory nestačí. Co jsme si též potvrdili je fakt, že digitalizace nejen výrobních procesů může fungovat velmi efektivně. Není pochyb o tom, že české firmy musejí svoji výrobu digitalizovat, automatizovat a robotizovat, aby si udržely svoji konkurenceschopnost. Pravdou je, že firmy si toto uvědomují a zajímají se o možnosti spojené s novými technologiemi. To se nám potvrdilo i v průběhu roku 2020, kdy při sérii webinářů byl vidět velký zájem o tato témata. Nebo na účasti firem v našem poradenském programu DIGIMAT. Reakce a obecná nálada ve výrobním sektoru tedy jednoznačně ukazuje, že máme situaci spojenou s Covid-19 vnímat především jako příležitost pro posun kupředu, který firmám zaručí jejich pozici na trhu.

Radomír Zbožínek
ředitel, INTEMAC

Mnohé firmy se nyní musí soustředit na „přežití“, ale i v době krize je třeba mít na paměti, že konkurence nikdy nespí. Zároveň některé externí trendy vývoje můžeme pocítit mnohem více než dřív. Například e-commerce roste díky současným podmínkám raketově. Je třeba mít přinejmenším „prst na tepu“ těchto změn a investovat pro zajištění budoucnosti. Některé agendy se zrychlují a firmy s nízkou adaptabilitou, které nebudou vhodně investovat si vytváří složitou pozici pro budoucnost. Obrovskou příležitost vidím v možnosti trvale zvýšit flexibilitu zaměstnanců a tím i jejich efektivitu. Nutnost používat práci z domova v loňském roce akcelerovala vývoj v této oblasti a osobně věřím, že firmy, které se nevrátí do původního nastavení budou mít mnohem motivovanější a efektivnější zaměstnance než ty firmy, které se vrátí k původním pravidlům. Věřím, že investice do našich zaměstnanců jsou tou nejdůležitější investicí v této době.

Josef Novák
LEAN Specialist, LEGO Group

Firmy mohou digitalizaci využít i v oblasti řešení svých právních otázek. Vše vede ke snížení administrativy a urychlení celého procesu. Online techniky mají své místo ve světě řešení sporů již řadu let. Jejich podstatou jsou procesy odehrávající se plně nebo převážně online a zahrnující jak konsensuální techniky (vyjednávání, mediace, facilitace), tak i sporné (litigace či arbitráž). V případě online soudů pro civilní a obchodní spory hovoříme o velmi výrazném zjednodušení tradičních postupů, bez papírové komunikace a bez fyzického projednávání sporů před soudcem..

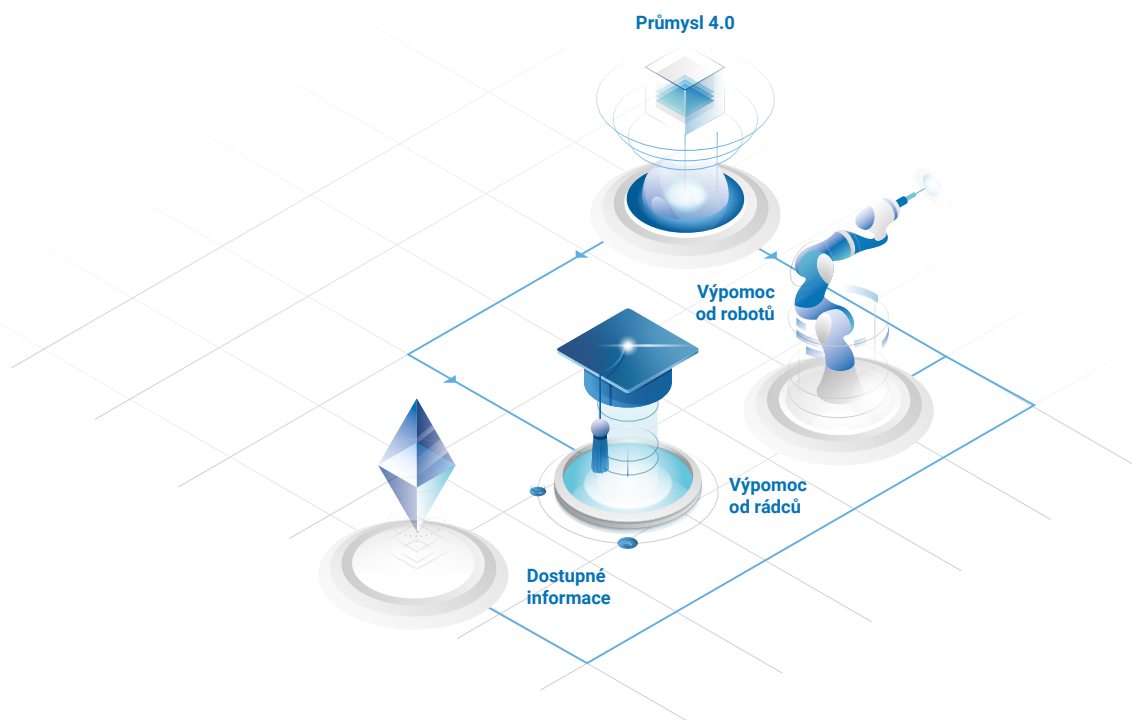
Je snaha o zavádění end-end online procesů, kdy celé řešení sporu probíhá online. Další snahou je postupné zavádění etických metod strojového učení (umělé inteligence). S tím souvisí první diskuse o nutné mezinárodní standardizaci a přípravě otevřených schémat a specifikací, popisujících virtuální ODR procesy, tedy téma vlastní také průmyslu 4.0 ve vztahu k průmyslovým procesům. Čeští experti se těchto prvních diskusí velmi aktivně účastní. Rovněž v ČR probíhá první přípravný projekt, řešící zavádění online soudnictví u nás.

Michal Matějka

Partner, PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář.

Zbyněk Loeb

Of Counsel, PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář.

8

Hodnocení vlády

Ředitelé českých průmyslových firem v rámci našich rozhovorů tradičně hodnotili práci vlády. Vyjmenovávali kroky, které oceňují, a zmiňovali aspekty, které by se podle jejich názorů měly zlepšit. Český průmysl preferuje, aby v době pandemické krize vláda zadávala veřejné zakázky prioritně českým firmám.

Ředitelé průmyslových firem hodnotili práci vlády

Aktuální doba není jednoduchá snad pro nikoho a klade zvýšené nároky na všechny strany. S řediteli výrobních firem jsme si povídali i o tom, jak hodnotí současnou práci vlády, co by od ní na svou podporu očekávali a jak se jim podniká za stávajících podmínek daných vládními omezeními po celém světě.

Preference a potřeby firem se samozřejmě liší dle jejich velikosti, segmentu či typu výroby a na některé otázky nepanuje jednotná odpověď (např. na různé formy vládní podpory – typicky kurzarbeit). Jsou však dvě oblasti, ve kterých se průmyslníci téměř jednoznačně shodnou – pro aktuální situaci je jednak klíčový předvídatelný a koncepční přístup a dále je nutné nejvíce podpořit tuzemské firmy, ovšem formou dlouhodobě udržitelnou a efektivní.

Nutný je předvídatelný a koncepční přístup

Vládní politika je ve vleku vývoje pandemie kopírující do značné míry opatření v ostatních státech EU. Bylo by potřeba, aby vláda jasně definovala svoji strategii a umožnila firmám snížit procento nejistoty, které pro ně současná situace představuje.

Marek Sucharda

Managing Director, HARTING, s. r. o.

Vládní politika současnosti je charakterizována neřízeným chaosem upřednostňujícím ty sektory ekonomiky, které „nejvíc křičí“ a dovedou lobbovat za své zájmy. Průmysl jako dosud jeden ze zdrojů finančních prostředků pro státní rozpočet je „odkázán“ na programy typu Covid a Antivirus, tj. poradte si, jak umíte. Očekával bych, že i v této turbulentní době vláda stanoví pro průmyslové podniky stabilní pravidla pro podnikání. Zatím i vzhledem k tomu, že se počet státních zaměstnanců rozrůstá, adekvátně k tomu narůstá kontrolní činnost všech možných orgánů a institucí, které „bdí“ nad „čistotou“ našeho podnikání, zda vše dodržujeme atd.

Jiří Rosenfeld

statutární ředitel a předseda správní rady, Slováké strojířny, a. s.

Omezení všudypřítomné nejistoty, např. jednotná krizová komunikace, nenaskakování na vlny vynucené subjekty bez zodpovědnosti. Vláda by měla urychleně začít omezovat plýtvání, důsledně zrevidovat výdaje včetně mandatorních a fundamentálně zvýšit kontrolu především v sociální oblasti a financování neziskového sektoru.

Robert Masarovič

předseda představenstva a generální ředitel, Pražská strojířna, a. s.

Bohužel jsme obětí vládní politiky. Druhá vlna mohla proběhnout bez tvrdého lockdownu, kdybychom byli připraveni a měli správné informace z první vlny.

Tomáš Kolář

Managing Director, CEO LINET, spol. s r. o.

Respektuji preventivní opatření, které naše vláda přijala. Nemohu říci, že bych se všemi souhlasil a že všechna přišla ve správný čas, ale s odstupem je vidět jejich efektivita. Ohledně zlepšení je to asi ve všech odvětvích – jistě by pomohla jednotná komunikace a disciplína, které nám chybějí. Dále je otázkou, jak napravit všechny škody, které vznikly. Zde se obávám toho, že se nebude dít vše tak, jak bylo přislíbeno.

Marek Čížek

Industrial Performance Manager East Europe, Faurecia Clean Mobility

Zrušit nesmyslné podpory již „mrtvých“ a „polomrtvých“ firem.

Pavel Juříček

majitel, Brano Group, a. s.

Nezadlužovat.

Kvido Štěpánek

majitel, ISOLIT-BRAVO

Dotažení zrušení superhrubé mzdy, objasnění, jakými opatřeními se bude snižovat zadluženost našeho rozpočtu, přístup k motivaci firem implementovat Průmysl 4.0 včetně automatizace, reformace školství v návaznosti na poznatky posledních měsíců a zvýšení úrovně uchazečů všech oborů, které naše školství nabízí.

Jakub Drahorád

Site General manager CDA Rakovník VALEO Autoklimatizace, k. s.

Abych byl upřímný, nelíbí se mi nastavení programu Kurzarbeit. To zvýhodňuje firmy, které práci nemají, a nemotivuje je to k výkonu. Navíc ani zaměstnance, o které je reálný zájem ve firmách majících zakázky, nenutí nic opustit nefungující firmy a pracovat pro nové zaměstnavatele. Raději bych od vlády uvítal pomoc při nastartování obchodu, např. dotační pobídky, které by byly zajímavé pro firmy, které chtějí investovat.

Jan Kočvara

člen představenstva, obchodní ředitel, KOVOSVIT MAS Foundry, a. s.

Přestat vyplácet umělé podpory v zaměstnanosti, změnit sociální systém podpory od těch, kteří nechtějí pracovat, k těm, kteří nemohou pracovat, a nenavýšovat uměle neproduktivní státní aparát.

Rostislav Zabystřan

Managing Director, jednatel, STEELTEC CZ, s. r. o.

Kromě programu Antivirus z MPSV není na trhu žádný efektivní nástroj, který by byl široce dostupný pro MSP. Osobně bych se přikláněl ke specializovaným programům na podporu exportu, např. profinancování více nákladů spojených se získáváním kapitálu do české ekonomiky z jiných trhů, daňové úlevy atd. Řada firem by nepotřebovala od státu NIC posílat, stačilo by něco odpustit a situaci ulehčit. Dalším obrovským problémem státu je přístup ke vzdělávání, kde se v plné kráse ukazuje, jak stát zachází s tím nejcennějším kapitálem. Nejenže školy zavře, ale ještě se tváří, že výuka jede dál online. To, co jede online, je obrovská parodie na jakékoli vzdělání. Místo 5000 Kč pro seniory měl stát nakoupit HW a SW pro žáky a místo letních prázdnin proškolit pedagogy. Stát by tak efektivně investoval od obyvatelstva půjčené peníze a ukázal, že má zájem na tom, aby se investice rychle vyplácela.

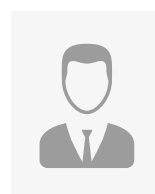
Martin Kouřil

generální ředitel, MONTANA, s. r. o.

Průhlednost nákupů v krizovém období se zvýhodněním české kvality, pokud to legislativně lze.

Marcel Pavelka

jednatel, API – Akademie produktivity a inovací, s.r.o.

Podpora velkých podniků je minimální, alespoň hradit testování zaměstnanců.

Ilona Plšková

generální ředitelka, Aircraft Industries, a. s.

Řešení krize politiky je katastrofa. V době krize by se měli snažit snížit finanční zatížení firem a redukovat aparát např. tím, že si krátkodobě převezmou materiální odpovědnost za zaměstnance na nemocenské v plném rozsahu.

Vavřinec Pečinka

jednatel a majitel, ANAJ Czech, a. s.

Stěžovat si na vládu můžeme vždy, ale není to konstruktivní. Je mnoho pozitivních programů, některé jsou ale až příliš rozchazovací a deformují podmínky na trhu, např. na trhu práce. Ačkoli je ekonomika v mnoha oborech již téměř osm měsíců v recesi, obory, které mohou již začít absorbovat případnou uvolněnou pracovní sílu, nemají šanci – všichni jsou stále na té či oné podpoře, byť jejich místa již dávno reálně zanikla. O to větší problém to bude, až se podpora zastaví. Některé obory se ještě dlouho – pokud někdy – nedostanou na předchozí úroveň. Nechci se trefovat do automotive, ale již dříve rozdrtila poptávku regulace EU, nyní i pandemie a tváříme se, že dokážeme udržet původní úroveň.

František Kulovaný, jr.

člen představenstva a generální ředitel společnosti,
BAEST Machines & Structures, a. s.

Myslím, že současné kroky vlády směrem k průmyslu lze hodnotit kladně – vývoj situace je rychlý a razance druhé vlny nemoci Covid-19 s a její důsledky spíše nečekané (i pro odborníky).

Petr Škvára

Plant Manager, AFSL Europe, s. r. o.

Velmi mizerná komunikace a informovanost. Vláda nechala mnohá důležitá epidemiologická rozhodování na vedení firem (karantény, organizace práce, zapojení pracovníků po covidu aj.), aniž by jim dala nějaké rozumné návody. Hygienické stanice při dotazech dávaly rozporuplné a nekonkrétní či naopak nerealizovatelné postupy. Nevidím žádné poučení se z tohoto neočekávaného stavu a vývoje. Totální nepřipravenost na předpokládané opakování.

Daniel Orel

jednatel, ARBURG, spol. s r. o.

Zavést konečně digitalizaci státní správy, propustit nejméně 30 % úředníků a nezvyšovat tragicky zadlužení celé společnosti.

Jan Viktorin

jednatel, EMUGE-FRANKEN servisní centrum, s. r. o.

„Firmy by měly umožnit svým zaměstnancům výkon práce z domova tam, kde je to možné,“ pokud správně cituji nařízení vlády k nouzovému stavu z října 2020. Po zkušenostech z první vlny (březen) a vyhlášením druhého nouzového stavu mi chybí říci i to „b“ – současný zákoník práce sice umožňuje sjednat výkon práce z domova, ale rozhodně není připraven na takový masový přechod, a to zejména v oblasti zajištění bezpečnosti a úhrady nákladů s ní souvisejících. Vyžádat si na zaměstnavatelích plošně poslat své zaměstnance na home office a ponechat v platnosti šedou zónu tohoto stavu v zákoně bylo pochopitelné v březnu a dubnu, ale ne v říjnu a listopadu. Toto je naprosté zanedbání přípravy ze strany vládních politiků.

Štěpán Lukeš

HR Manager, IBM Česká republika, spol. s r. o.

Zkrácení termínů a zlepšení průhlednosti výběrových řízení. Snížení byrokracie. Větší odpovědnost úředníků za jejich rozhodnutí.

Igor Prusenovský

místopředseda představenstva a ředitel, PULCO, a. s.

Vláda musí co nejrychleji ukončit veškerá opatření, která ničí ekonomiku, začít šetřit ve státní správě a podpořit nové investice.

Michal Štilip

jednatel, PILSEN TOOLS, s. r. o.

Vláda by měla v krizi upřednostňovat české výrobce

Jednoznačně ano.

Antonín Růžička
generální ředitel, WIKOV Industry, a. s.

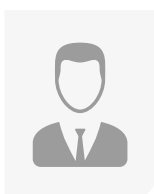
Jednoznačně! Jen blázen toto nedělá. Pravidla, která tomu formálně zabraňují, jsou nastavena v důsledku lobbingu nadnárodních korporací nebo politicky silných států, a to logicky v jejich prospěch. Ale bohužel to souvisí i s naší mentalitou. Aby nás náhodou někdo neobvinil, že preferujeme vlastní lokální dodavatele, tak jsme i v uplatňování formálních pravidel často papežštější než papež. V Německu nebo třeba ve Francii jsou častěji preferovány domácí firmy nejen na úrovni vlády, ale i na úrovni místních samospráv, veřejných podniků, ale i privátních firem.

Petr Karásek
krizový manažer a viceprezident České
asociace interim managementu

Myslíme, že ano. Podporovat českou ekonomiku by mělo být dlouhodobě prioritní.

Ilona Plšková
generální ředitelka, Aircraft Industries, a. s.

Ne upřednostňovat, ale mělo by to být jedním z důležitých kritérií při nastavení hodnocení u výběru s ohledem na politiku zaměstnanosti a daňové aspekty.

Ivo Dubš
předseda představenstva, DEMONTA Trade SE

Je třeba vidět trh globálně, nikoli jen lokálně. Naše ekonomika je napojená na tento globální trh možná více, než je optimální. V případě srovnatelné nabídky (cena, kvalita) nevidím problém v upřednostnění českých firem. Obecně by ale měla být vítězem ta nejlepší nabídka.

Petr Hlaváč

Operations, Plant Manager, Bühler Motor, s. r. o.

Ano, jistě. Myslím si, že to musí být zejména možné při zajištění dodávek pro Armádu ČR. Máme schopné lidi, dobré technologie a jistě bychom se s požadavky armády v průmyslu dokázali vypořádat. Určitě existují i jiné oblasti. Měla by to být i otázka soběstačnosti alespoň v některých kritických oblastech, např. ve výrobě léčiv a to nejen těch generických. Bylo by toho ale více.

Pavel Sobotka

Managing Director, Frentech Aerospace, s. r. o.

Ano, určitě ano, je nepochopitelné, proč např. odběrová místa nezastřešuje Armáda ČR, proč vyhodnocování testů neprovádí přednostně české/státní laboratoře, proč polní nemocnice nemůže stát na státních pozemcích, popřípadě využít prostor Armády ČR ve Kbelích, proč přednostně nevyužijeme naše české výroky – roušky, ventilátory. V první vlně se to dalo pochopit, situace byla zcela nová a i naše firmy reagovaly jinak než při druhé, kde jsou naše kroky dopředu ekonomicky domyšleny. Jistě jsou ale produkty a služby, které budeme muset nakupovat, kde nejsme soběstační. Takže i zde bude kompromis.

Marek Čížek

Industrial Performance Manager East Europe, Faurecia Clean Mobility

Vláda (slovně) iniciovala aktivity pro podporu boje s epidemií. České podniky na to přistoupily a zrealizovaly v krátkém čase výrobu různých zdravotnických prostředků. Ovšem produkty z těchto výrob nejsou českou vládou odebírány. Jsou realizovány dodávky z Asie (není dáno nižší cenou). Vím o několika případech osobně. Tohle není upřednostňování českých firem, to je jejich zneužívání a marketingová blamáž vlády.

Daniel Orel

jednatel, ARBURG, spol. s r. o.

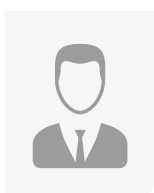
Ano, podobně to určitě dělají i vlády jiných evropských zemí.

Josef Majer
jednatel, Kermi, s. r. o.

Ano, domnívám se, že to budou bohužel dělat i všechny ostatní země, skrytě i otevřeně.

František Kulovaný, jr.
člen představenstva a generální ředitel společnosti,
BAEST Machines & Structures, a. s.

Jednoznačně!!! Podívejme se směrem na západ.

Petr Křeček
jednatel společnosti, Metalstav K+B, s. r. o.

Ano, to by mělo být zásadní. Bohužel se tak neděje a tento problém je dlouhodobý.

Aleš Kainz
ředitel a prokurista divize zapouzdřené vodiče, EGE, spol. s r. o.

Samozřejmě a je ostuda, že to nedělá. Více péče by si zasloužily MSP, a to především ty, které zaměstnávají lidi, investují, platí a odvádí daně a jsou 100% v českých rukou. Žádné holdingy z Kypru či Holandska, které odmigrovaly kvůli nižší daňové zátěži.

Martin Kouřil
generální ředitel, MONTANA, s. r. o.

Vláda se musí chovat jako řádný hospodář a jsem si téměř jist, že to nejde s upřednostňováním českých firem ruku v ruce. Obecně je-li to možné, ano, ale nikoli na úkor zásadních cenových rozdílů.

Robert Masarovič
předseda představenstva a generální ředitel, Pražská strojárna, a. s.

Ano, zajistit tzv. last call.

Pavel Juříček

majitel, Brano Group, a. s.

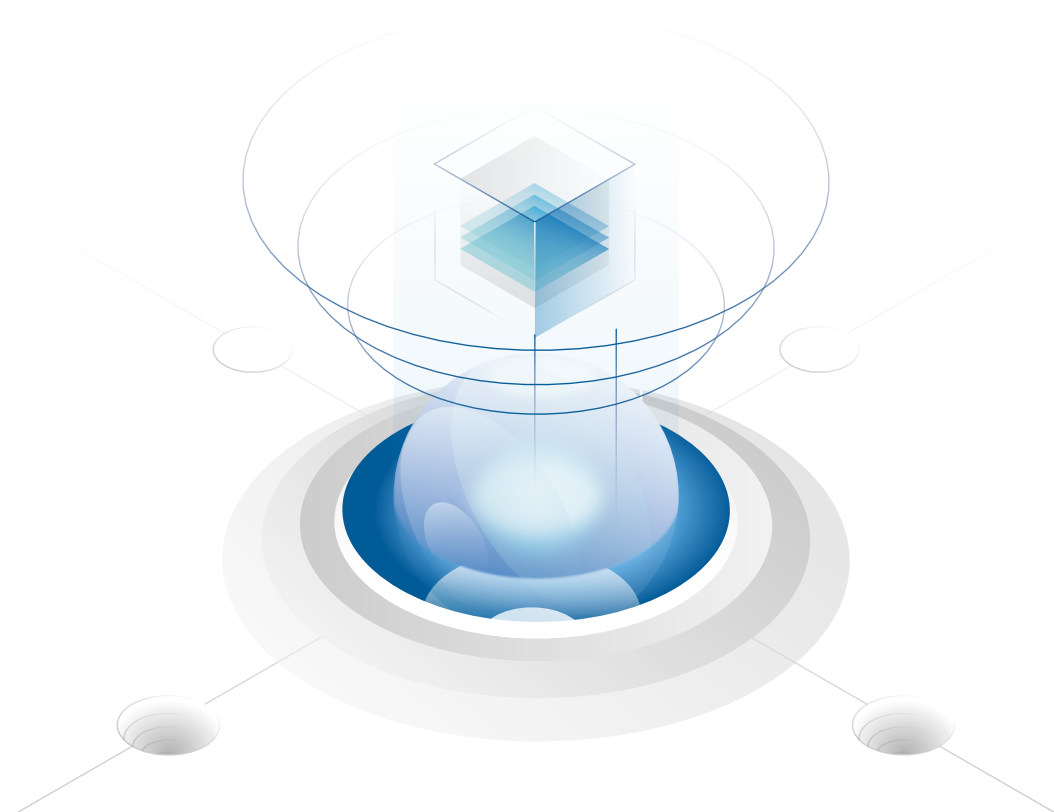

Národní centrum Průmyslu 4.0

Národní centrum Průmyslu 4.0 je otevřená akademicko-průmyslová platforma propojující inovační leadery, univerzity, firmy a oborové organizace, jejichž cílem je společně přispět k rozvoji Průmyslu 4.0 v České republice.

Hrajeme aktivní roli při vytváření ekosystému pro Průmysl 4.0 v ČR, který je postaven na síti propojených testbedů - experimentálních továren budoucnosti. Inspirujeme, spojujeme a tvoříme příležitosti. Společně s našimi partnery poskytujeme konzultace, analýzy a řešení v oblasti digitalizace s důrazem na malé a střední podniky. Pořádáme odborné konference, školení a dny otevřených dveří.

Centrum má v současné době více než 50 partnerů. Založil jej v roce 2017 profesor Vladimír Mařík společně s dalšími průkopníky Průmyslu 4.0. Centrum je součástí Českého institutu informatiky, robotiky a kybernetiky ČVUT v Praze.

Český institut informatiky, robotiky a kybernetiky

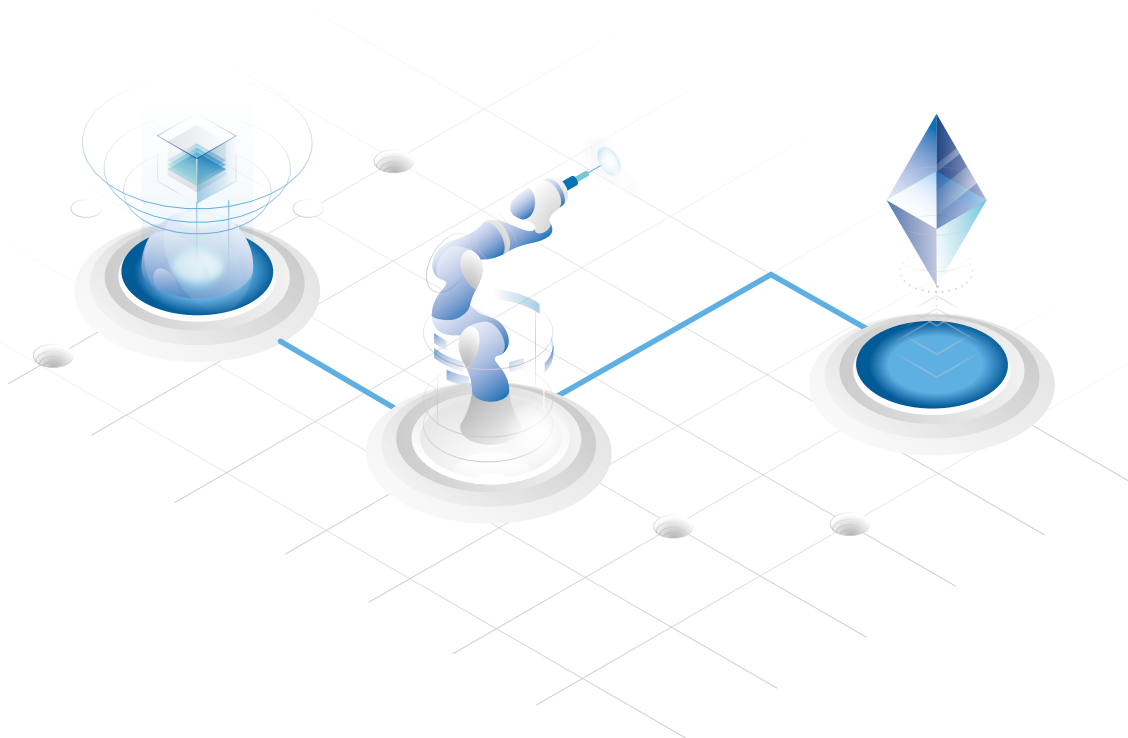

Český institut informatiky, robotiky a kybernetiky je moderní vědecko-výzkumný ústav Českého vysokého učení technického v Praze (CIIRC ČVUT), který spojuje excelentní výzkumné týmy, mladé talenty a unikátní know-how s cílem posouvat technologické hranice a navázat na to nejlepší z tradic českého technického vzdělávání. Těžiště výzkumné práce CIIRC ČVUT se zaměřuje na čtyři základní pilíře: průmysl, energetiku, chytrá města a zdravou společnost, a to jak v základním, tak aplikovaném výzkumu. CIIRC ČVUT byl založen v roce 2013, přičemž plný provoz zahájil v polovině roku 2017 v nově postavené budově. V současné době čítá téměř 300 zaměstnanců v osmi výzkumných odděleních, která jsou doplněna Testbedem pro Průmysl 4.0 a specializovanými centry transferu – Národním centrem Průmyslu 4.0, Centrem města budoucnosti a centrem excellence RICAIP. Oblast odborného zájmu CIIRC ČVUT je široká: zahrnuje umělou inteligenci, robotiku, automatické řízení a optimalizaci, počítačovou grafiku, počítačové vidění a strojové učení, automatické rozhodování, návrh softwarových systémů a výpočetních prostředků, návrh rozhodovacích a diagnostických systémů a jejich aplikace v medicíně, bioinformatiku, biomedicínu či asistenční technologie. ČVUT CIIRC vytváří jedinečný ekosystém akademicko-průmyslové spolupráce, ve kterém využívá diverzifikované formy financování projektů z národních, evropských a soukromých zdrojů. Více informací na www.ciirc.cvut.cz.

České vysoké učení technické v Praze

České vysoké učení technické v Praze patří k největším a nejstarším technickým vysokým školám v Evropě. V současné době má ČVUT osm fakult (stavební, strojní, elektrotechnická, jaderná a fyzikálně inženýrská, architektury, dopravní, biomedicínského inženýrství, informačních technologií) a studuje na něm přes 18 000 studentů. Pro akademický rok 2020/21 nabízí ČVUT svým studentům 214 akreditovaných studijních programů a z toho 84 v cizím jazyce. ČVUT vychovává odborníky v oblasti techniky, vědce a manažery se znalostí cizích jazyků, kteří jsou dynamičtí, flexibilní a dokáží se rychle přizpůsobovat požadavkům trhu. ČVUT v Praze je v současné době na následujících pozicích podle žebříčku QS World University Rankings, který hodnotil 1604 univerzit po celém světě. V celosvětovém žebříčku QS World University Rankings je ČVUT na 432. místě a na 9. pozici v regionálním hodnocení „Emerging Europe and Central Asia“. V rámci hodnocení pro „Engineering – Civil and Structural“ je ČVUT mezi 151.–200. místem, v oblasti „Engineering – Mechanical“ na 201.–250. místě, u „Engineering – Electrical“ na 201.–250. pozici. V oblasti „Physics and Astronomy“ na 201. až 250. místě, „Natural Sciences“ jsou na 283. příčce. V oblasti „Computer Science and Information Systems“ je na 251.–300. místě, v oblasti „Mathematics“ a „Material Sciences“ na 301.–350. místě a v oblasti „Engineering and Technology“ je ČVUT na 256. místě. Více informací najdete na www.cvut.cz

DIH4AI

Malé a střední podniky představují více než 99 % všech podniků v nefinančním obchodním sektoru EU-27 a Velké Británie. Aby malé a střední podniky zvýšily konkurenceschopnost v oblasti umělé inteligence (AI), bylo dohodnuto, že mnoho oblastí vyžaduje koordinovanou spolupráci na evropské úrovni. Za tímto účelem je potřeba implementovat nové technologie AI, metody a nástroje, které lze účelně využívat a mohou stavět na digitální suverenitě.

Cílem projektu DIH4AI je podpořit zavádění umělé inteligence v celé ekonomice, podporovat společný rozvoj a poskytování ekosystémových, obchodních, technologických a transformačních služeb prostřednictvím udržitelné sítě center digitálních inovací (Digitálních inovačních hubů – DIH) zaměřených na umělou inteligenci a zároveň na malé a střední podniky.

DIH4AI vede Polytechnická univerzita v Miláně. Na projektu se podílí konsorcium 12 partnerů zastupujících DIH, malé a střední podniky, univerzity a průmyslové hráče ze 6 různých evropských zemí, konkrétně Itálie, Španělska, Francie, Německa, České republiky a Nizozemska. Za ČVUT jsou do projektu zapojeny dvě součásti, CIIRC a NCP4.0.

www.dih4ai.eu

Tento projekt získal finanční prostředky z výzkumného a inovačního programu Evropské unie Horizont 2020 na základě grantové dohody č. 101017057.

NCP 4.0 se v roce 2020 také aktivně zapojilo do projektu DIH-World, který si klade za cíl harmonizovat a rozšířit prostředí evropských Digitálních inovačních hubů v celé Evropě, aby bylo možné řešit „propast digitálních inovačních center“. Projekt pokračuje i v roce 2021.

Vzhledem k ekosystému, a kvalitě kontaktů na MSP, kterými NCP 4.0 disponuje, může fungovat jako vhodný prostředník tohoto projektu pro Českou republiku, a pomoci urychlit zavádění pokročilých digitálních technologií MSP ve zpracovatelském průmyslu tak, aby zvýšily svou konkurenceschopnost a flexibilitu. Cíle projektu jsou kompatibilní s ostatními aktivitami NCP 4.0 a tak je možné dosáhnout velkých úspor z rozsahu. Projekt DIH-World pomáhá s financemi, nabízí komparaci se zkušenostmi zahraničních DIHů a zprostředkovává např. přístup k harmonizovaným nástrojům, osvědčeným technologiím, účinným metodikám, spolehlivým znalostem, inteligentním investičním zdrojům, bohatým školicím prostředkům a celkově živému inovačnímu prostředí.

Díky zapojení do projektu DIH-World může NCP 4.0 ve svých snahách o zvýšení digitální úrovně MSP využívat zdroje a zařízení v evropských sítích DIH.

dihworld.eu

Tento projekt získal finanční prostředky z výzkumného a inovačního programu Evropské unie Horizont 2020 na základě grantové dohody č. 952176.

EIT Manufacturing Hub Czech Republic

Evropský inovační a technologický institut (EIT) byl zřízen Evropskou unií v roce 2008 a má dedikované prostředky na rozvoj podnikání, vzdělávání a výzkum v rámci rámcového programu EU Horizon Europe. Celé EIT v současnosti sdružuje více než 1 000 partnerů v celkem osmi sektorově zaměřených společenstvích. Součástí EIT je od roku 2018 společenství EIT Manufacturing, zaměřené na podporu inovací v evropské výrobní sféře, a má za cíl zvýšit její konkurenceschopnost, udržitelnost a produktivitu. EIT Manufacturing poskytuje kromě přímých projektových příležitostí také různorodé možnosti pro rozvíjení intenzivní mezinárodní spolupráce.

Jádro konsorcia EIT Manufacturing se rozrostlo z původních pěti desítek subjektů na současných 60 ze 17 evropských zemí. ČVUT se do EIT Manufacturing zapojilo jako jediný zástupce ČR prostřednictvím dvou součástí – Fakulty strojní (FS ČVUT) a Českého institutu informatiky, robotiky a kybernetiky (CIIRC ČVUT). Tato dvě pracoviště realizují v roce 2021 ve spolupráci s evropskými partnery devět zpravidla ročních projektů v oblasti přenosu digitálních znalostí v Průmyslu 4.0, výukových aktivit pro zvyšování kvalifikace pro práci s pokročilými výrobními technologiemi, ale i digitální transformace firem. V roce 2022 je plánována realizace až třinácti dalších projektů.

EIT Manufacturing Hub v České republice

Od roku 2020 je ČVUT takzvaným EIT Manufacturing Hub pro Českou republiku. EIT Manufacturing Hub má za cíl rozvoj národního inovačního ekosystému zaměřeného na výrobu. České univerzity, výzkumná pracoviště, výrobní podniky i startupy se mohou zapojit do projektů EIT Manufacturing. ČVUT propojuje tyto subjekty přes networkingové a vzdělávací akce do integračního znalostního trojúhelníku pro lepší sdílení dobré praxe z výzkumu, podnikání a vysokoškolského vzdělávání.

www.eitmanufacturing.eu, email: eitmanufacturing@ciirc.cvut.cz

Co-funded by the
European Union

Partneři Národního centra průmyslu 4.0

Hlavní partner

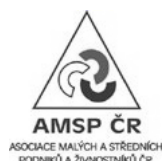

SIEMENS

VŠB TECHNICKÁ
UNIVERZITA
OSTRAVA

Národní partner

JIC

Partner

ARICOMA
GROUP

Deloitte.

FESTO

ICUK

KUKA

MVŠO
MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLOMOUČ

Univerzita Tomáše Bati

Asociovaný partner

Atos

DENSO
Crafting the Core

JHV

Leuze

SICK
Sensor Intelligence.

Spolupracující partner

AOBP

AUTOMA

ČSPÚ
Česká společnost pro údržbu

**CONTROL
ENGINEERING** Česko

**CZECH
sight**

HAVEL & PARTNERS
ÚSPĚCH SPOJUJE

Roklen 24

**SVAZ CHEMICKÉHO
PRŮMYSLU ČR**

Tate
International

TRADE NEWS

Člen

3Dwiser s.r.o.

Lenze, s.r.o.

Pocket Virtuality a. s.

AUTOCONT

Novicom, s. r. o.

PRK Partners s.r.o.

Cleverlance

OptiSolutions s. r. o.

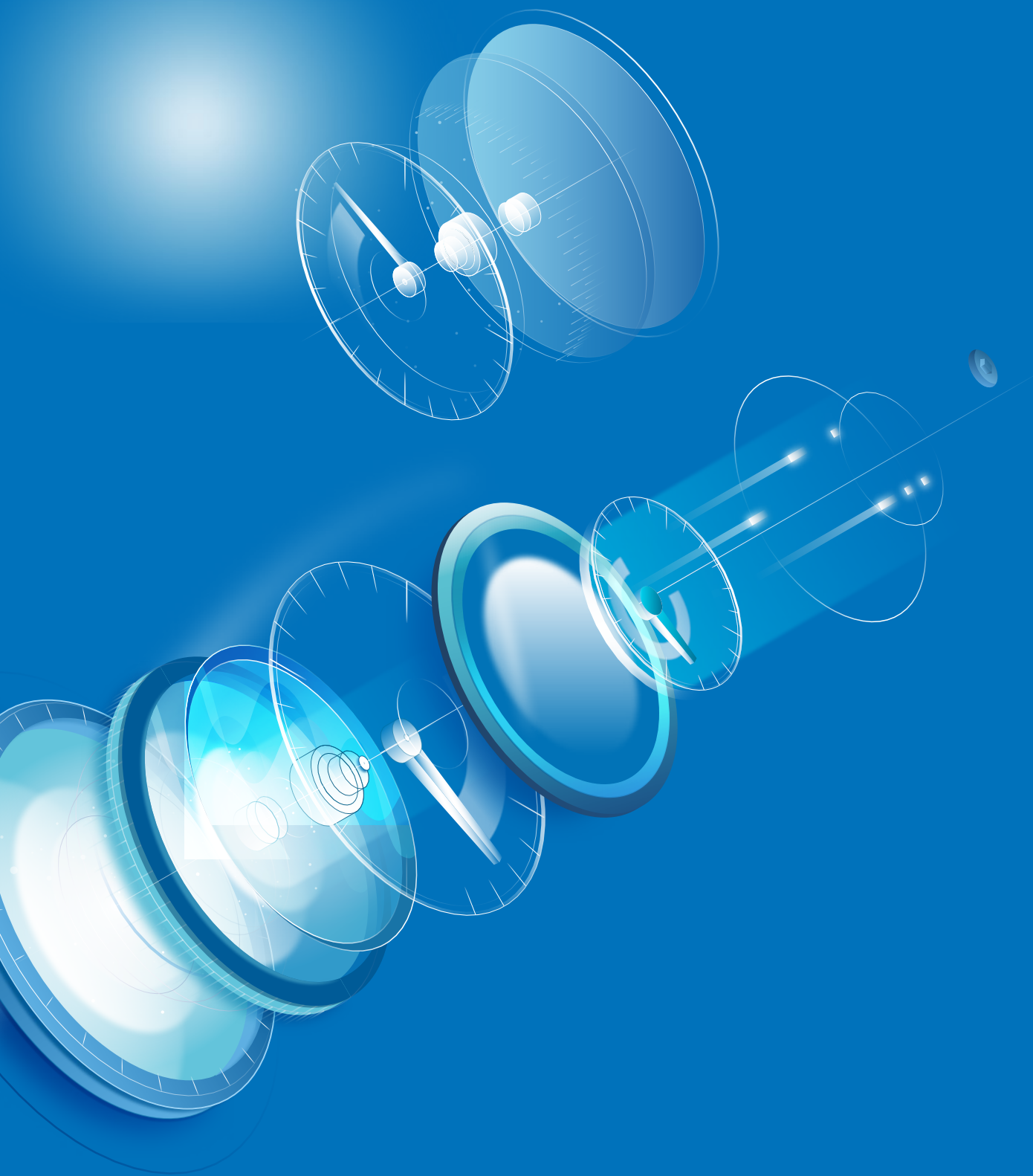
Radalytica a. s.

K2 Machine s. r. o.

Panattoni Czech Republic
Development s.r.o.

VÚTS a.s.

Kooperace.cz s. r. o.

**NÁRODNÍ CENTRUM
PRŮMYSLU 4.0**

Děkujeme všem, kteří pomohli Barometr českého průmyslu 2020 vytvořit!